

SLOVENE

Štev. 260. POLITIČEN LIST ZA SLOVENSKI NAROD. Leto XXXII.

Uredništvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
(vhod čez dvorišče nad tiskarno).
Z urednikom je mogoče govoriti le od
10.—12. ure popoldne.
Rokopisi se ne vračajo; nefrankirana pisma
se ne sprejemajo.
Uredniška telefona št. 74.

V Ljubljani, v ponedeljek, 14. novembra 1904.

Izhaja vsak dan, izvenredni dnevi in prazniki, ob polu 6. uri popoldne. — Velja po pošti
za celo leto 24 K, za polovico leta 13 K, za četrt leta 6-50 K, za 1 mesec 2 K 20 h. V upra
prejemam: za celo leto 20 K, za pol leta 10 K, za četrt leta 5 K, za 1 mesec 1 K 70 h.
Za pošiljanje v Ljubljani na dom je dostavnine 20 h. — Plačuje se vnaprej.

Upravištvo je v Kopitarjevih ulicah št. 2.
Vseprejema naročnine, inserate in reklamacije. —
Izdati se računajo enostopna petstotina (dolžina
72 milimetrov) za enkrat 13 h, za dvakrat 11 h, za trikrat
9 h, za več kot trikrat 8 h.
V reklamnih notkah stane enostopna garmondovica
36 h. — Pri večkratnem objavljanju primeren popust.
Upraviška telefona št. 288.

Enketa o „Slov. ljud. stranki“.

K enketi nam je došel glas z Jesenic, iz kraja, ki je postal toliko znan po celem Slovenskem zaradi nevarnosti, ki mu preti od Nemcev. Svoje mnenje izraža v naslednjem moji, kateri kot župnik v tem kraju natančno opazuje vse ljudsko gibanje in o katerem je znano, da deluje z vso dušo za blaginjo slovenskega življa na Jesenicah.

4. Janez Zabukovec.

Prava ljubezen ljubi čelga človeka, njegovo telo pa tudi njegovo dušo, želi in če more tudi stori, kar je v korist in srečo ne le telesu, marveč tudi duši.

Kdor torej koga zapeljuje k odpadu od Boga ali k uporabi zoper njegove zapovedi in ga tako peha v dušno nesrečo in večno pogubo, čeravno ga morda obdaja z bogatvom, ni njegov pravi prijatelj.

Kdor v resnici ljubi slovenski narod, mu želi ohraniti ne le dom in jezik, marveč tudi vero, brez katere ni zanj prave sreče.

Če se torej kdo še tako poteguje za dom in jezik slovenskega naroda, pa ga ob enem zastrepja s protiverskim duhom in ga hoče tako poligoma zapeljati k popolnemu uporabi zoper Boga, — on ne ljubi v resnici svojega naroda.

Kdor v resnici ljubi svoj narod, mora odločen boj napovedati ne le sovražnikom jezika in doma naroda, marveč tudi sovražnikom vere njegove. Niti s enim niti z drugim se ne more družiti, sicer je sovražnik narodov.

Ali je torej mogoče skupno vojskovati se za dom brez ozira na vero?

Kdor narodu pusti vero in se je ne dotika, čeravno se sam za svojo osebo ne meni za Boga, ako res brani dom in jezik narodov, se ne more še imenovati sovražnik naroda. S takim more tisti, ki brani narodu

vero in dom, skupno iti v boj, da se ohrani narodu dom in jezik.

Komur pa ni vera narodova sveta in je napada, ta je sovražnik narodov in s takim — nobene zveze!

Če hoče sovražnik narodu uzeti dom, ali naj pride pomagat braniti dom tisti, ki je še hujši njegov sovražnik, ki mu hoče uzeti vero in ga pahati v večno pogubo?

Če prijatelj ropar hoče uzeti obleko, bom li šilical na pomoč človeka, ki mu hoče uzeti še več — ki mu hoče uzeti življenje?

Aplikacija!

Katoliško narodna stranka gre v boj zoper obojnega sovražnika narodovega, brani vero in dom.

V liberalni stranki so pa dve vrste ljudi. Eni izkušajo v narod zanesti protiverskega duha in polagoma ga odtrgati od Boga.

Stemimora katoliško-narodna stranka odklanjati vsako zvezo.

Druge vrste liberalci pa se sami za svojo osebo ne menijo za Boga in njegove zapovedi, so istega mišljenja sicer ko prvi, vendar se ne hojujejo zoper vero, vsakemu pustijo prosto, naj veruje in živi, kakor hoče.

Stemimora katoliško-narodna stranka lahko skupno deluje, da ohrani narodu dom in jezik.

Le taka skupna ljudska stranka je mogoča.

V svoji sredi ne bismela trpeti nikogar, ki bi ruval zoper vero, čeravno ne bi zahtevala od nikogar, naj gre v boj za vero.

Ali je pa mogoča taka ljudska stranka? Sedaj še ne, bojna protiverska struja v liberalni stranki je močnejša, indiferentni liberalci se pa preveč boje lastnih bojevitih tovarišev, da bi si upali zoper nje v odločen boj.

In tako bo še nadalje trajal »bratnemor«

ni» boj, dokler ne zmaga katoliško-narodna stranka na vsi fronti. Tujec se bo pa tačas v pest smejal, in grabil košček za koščkom slovenske zemlje. — Krivda onih, ki narodu hočejo vzeti — vero.

Na Jesenicah, 12. nov. 1904.

Janez Zabukovec.

Rusko-japonska vojska.

Boj za Port Artur.

Najkritičnejši čas za Port Artur je ravno sedanja doba. Toda radi zadnjih uspehov ruskega orožja nad sovražnikom severne in zapadne utrdbene črte ter radi velikih japonskih izgub, o katerih se je poročalo, se sme upati, da se oblegancem pred prihodom baltičke eskadre posreči odbiti vse napade Japoncev, vžlic temu, da dobivajo poslednji neprestano novih ojačenj.

V zelo nevarnem položaju pa bi utegnili priti obleganci, ako bi Japonci, katerim bi prihajale vedno sveže čete, neprestano skozi več časa napadali Port Artur. V tem slučaju se ne bi ruska posadka zamogla niti za trenutek odpočiti ter bi morala končno popolnoma utrujena podleči.

Osoda trdnjave bi bila v tem slučaju odločena. Vendar taki novi naskoki na trdnjavo bi stali Japonce groznih človeških žrtv — armado od najmanj 80.000 mož. Prostor pred forti, 30 čevljev široki in globoki oviralni rovi, ki se nahajajo pred forti utrdbne sene, ki bi jih Rusi po za vzetju električnim potom vrgli v zrak, bili bi napolnjeni z japonskimi mrličji. Pripomniti je treba tudi, da bi Japonci morali potem, ko bi zavzeli zunanje utrdbne, vzeti še dve črti notranjih fortov — črte: Išan, Prepečno goro, Zlato goro in Tigarski rep — preden bi branitelji popolnoma položili orožje.

Iz Peterburga poročajo, da svetuje »Novo Vremja«, naj se ne verjame preveč vestem o japonskih uspehih pred Port Arturjem, ker so v zvezi z novim japonskim posojilom. Najnovejši dovoz 100.000 krogelj v Port Artur omogočuje še dva mesečno, trdo-

vratno borbno. Japonci niso vzeli š niti ene utrdbe ter bodo imeli premagati še velikanske težave, tudi ko bodo že prodrli črto utrdb ter bodo slednjič morali vzeti še nedostopni Ljaoťešan.

Aleksejev se je izjavil, kakor se govori v mornariških krogih, da razne vesti o položaju v Port Arturu ne odgovarjajo resnici. Ni se treba bati, da pade trdnjava v bližnjem času, ker imajo oblegovalci premagati še izvanredne težave. General Steselj je vse odredil, da bo zavzetje trdnjave stalo Japonce še mnogo časa in žrtv.

Iz Londona poročajo 12. t. mes., da so izdali Japonci na voditelje kitajskih džunk okrožnico s svarilom, da bo ustreljen vsakdo, kdor bo poizkušal prodreti blokado.

Angleži dalje trdijo, da je general Steselj res prosil Japonce za kratko premirje iz humanitarnih razlogov, da pokoplje svoje mrtve, a da so Japonci zahtevo odklonili, ker baje Rusi zlorabljajo privilegije »Rdečega križa«. Steselj upa trdnjavo braniti še do novega leta. Posadki je zrastle pogum, ker so došli parniki s strelivom in živečem. V Port Arturu ni nepoškodovana nobena hiša. Vse ruske ladje so preskrbljene z minami, ki naj bi razstrelile ladje, ko bi Japonci vzeli zadnjo utrdbo.

Bruselska brzjojaka od 12. novembra poroča, da je mnenje ruskega generalnega štaba, kakor se je zaneslo izrazil ruski diplomat, sledeče: »Lahko je mogoče, da je general Steselj in general Nogi že večkrat zahteval premirja 24 ali 48 ur za pokop mrličev. Vendar so pa vsi mnenja, da je to dejstvo le pretveza, da Japonci spravijo v svet grožnjo, da bo posadka pomorjena, ter da se zapeljujejo vojaki k dezertaciji in izdajstvu. Samo na sebi je to poročilo dobro znamenje za položaj trdnjave. Naj bo trdnjava še tako poškodovana, naj bodo Japonci še tako blizu trdnjavskega oklepa ter naj bodo še tako hrabri, doslej ni vzeta niti nobena severna, niti zahodna utrdba. Četudi se je posadka skrčila na tretino, vendar se bo držala še do konca meseca.«

Iz Londona poročajo, da se je, kakor poroča »Daily Telegraph« iz Cifua, obstreljevanje Port Arturja zopet pričelo. Japonci posebno merijo na ruski portarturški arzenal, da bi tako preprečili poprave bojnih ladij.

Za generala Nogija, ki je trpel velike izgube, mobilizirajo na Japonskem 40.000

LISTEK.

Nenavaden kunji lov.

V začetku februarja so stopale po ozki gazi čudne postavbe proti Jelovju. Spredej hodi lovec Tine z zavezanimi ušesi in z oguljenim lovskim klobukom povrh roba, krivonog, kakor stari »takelj«, ki skače ob njegovi strani. Tinetovi prsti, zavarovani z debelimi volnenimi rokavicami, se stiskajo, kakor po navadi, krčevito v odprtini obeh cevi njegove puške. Njegov gospodar mu je sicer že večkrat rekel: »Tine, Tine, daj kremplje proč od cevi; če se ti sproži, je lahko nesreča.« Toda ta prijateljski opomin je bil bob v steno in navsezadnje je bil Tine tudi preneumen, da bi se mu moglo kaj pripetiti.

Za Tinetom stopa gospod davkar z rdeče se bleščočim »predgorjem dobre nade«, kakor pravi gospod učitelj, ki je tudi poleg in nosi smartonosno puško ter prestavlja z silnim zanosom svoje dolge korake.

Tem trem silnim Nimrodom sta sledila dva fantička s pokrivalkami, kravjimi zvoncei

in zarjavelo koso in približno pol kilometra za njima je sopihal debeli trgovec Pumfek s puško, mušom in zajčjo kučmo.

Vsa ta hrabra četa se je združila, da premaga hudobno kuno, katero je lokavi Tine zasledil v svežem snegu in dognal, da je gotovo še na Jelovškovem skednju.

»Notri peljejo stopinje, ven pa ne; zato je lahko še notri,« sklepa bistroumni lovec in se reži, da mu segajo usta do ušes.

Ko bi bil rajni Homer — lahka mu bodi zemljica! — Tinetu poznal, gotovo bi ne bil pel o »plotu zobov«, marveč odgovoril bi bil bistroumnemu Tinetovemu izvajanju z lahkim ukorom:

»Tine božanski, zares, da bi milosti zen ti podaril, in da nad vsem, kar čenčam, vedno razsojal bi mu!

Kajti, veruj mi, moj sin, če prazno le klepetanje vre izmed redkih škrbin, »aje klopotec zapri!

A če si, ko vzbudila se ročnatoprista je Eos,

tjakaj do skednja sledil kune zločinske sledem,

stopal previdno okrog in gledal po mlademu si snegu ter temeljito dognal, da je iz skednja še ni.

No, potem pa zares, božanstveni Tine, mi trdi,

da na skednju nekje kuna gotovo tiči!

Torej, če je še notri, se lahko začne, zlasti, ker je tudi gospod Pumfek že prisopihal. Za skedenj se postavi gospod učitelj kot spreten strelec, kateremu je najpreje zaupati, da bo zadel kuno, kedar prasne iz skednja. Ob prodelju skednja grozi silni Tine, debele prste ob petelinu, dočim sta se postavila gospod Pumfek in gospod davkar k stranem skednja, ker sta postala zaradi marljivega izvrševanja svojih stanovskih dolžnosti že nekoliko počasna in potrebujeta zato že cele strehe, da lahko merita in streljata po nji. Tudi je trpela »luč oči« obeh gospodov zavoljo ponočnih učenih debat o razumnem napajanju človeka, ki so se družile s brezkončnimi praktičnimi poizkusi, tako da je tudi v interesu njune osebne varnosti, ako ju loči pčslopje.

»Pazite, gospod Pumfek, ne zaspite in ne streljajte prepozno,« to je zadnji opomin

marljivega učitelja, zakaj v tem pošlje že gromoviti Tinetov glas oba fantiča in taklja v hlev. Pridna sta dečka, temu se ne da oporekati: peklenski ropot s pokrivalkami in kravjimi zvoncei, mešaje se s katilinarskimi govorancami taklja, se sliči iz skednja in brušenje zarjavele kose reše poslušalca v moxeg.

»Če ga zdaj ne bode, potem je gluh,« zamrmra Tine, toda v tistem trenutku zagrmí strel in »tu imaš« zatuli gospod Pumfek v zmagovalnem basu.

Tiho postane po skednju, kjer sta fanta še visoko gori v slami; strelci teko skupaj s takelj, ki je skočil iz hleva, zaslišavši strele, mrcvari v snegu nekaj krvavega in kosmatega, dočim beži zadaj za skednjem kuna izpod negostoljubne strehe.

Tine je prvi došel do plena, toda kakor kip stoji zdaj poleg zmagovalnega Pumfka. »Je že amen, gospod Pumfek«, mrmra brezglasno, »še ga vidi Jelovšča, nam popiuple ušesa iz glav, pa še v usta vam ga stlači! Sem, takelj, ti vražje seme, saj ga boš navezadnje še čisto zadavil... o moj Bog in sveti križ božji, menda je pa res že

mož, ki bodo šli oblegat Port Artur. — To bodo večinoma veterani iz zadnje kitajske vojne, stari 35–42 let.

V Mandčuriji.

„Reuterjev biro“ poroča od 10. t. m. iz Mukdena: Rusi se v noči od 9. t. m. ob-streljevali japonske šotorišče nasproti hribu Mamalon z melinitnimi granatami. To je bilo tekem tedna že tretje ponočno ob-streljevanje. Japonci niso na streljanje od-govorili. — Skoraj vsako noč se ob-streljuje-ta obe toponisti, pri čemer menjajo večkrat topovi svoj položaj. Japonci čimdalje tem-bolj štedijo s svojim strelivom, kakor da bi pričakovali velike bitke. Pri postaji Šahe so nastavili več topov, tako se dobili tudi v obližji ležečo postajo Šatun v svoje strelno področje.

Poroča se, da so Rusi vodni stolp, ki je služil Japoncem za opazovalnico, raz-de-jali s kroglijami. Ruska armada je slovesno praznovala razdelitev živin in obleke, ki jih je poslala carica. Armada je splošno v boljem položaju ter napravi dober, ed-noten utis.

Iz Mukdena poročajo, da ondi dohajajo neprenehoma vozovi s krmo, gorko obleko in posebno z modrimi kitajskimi plašči, s katerimi bo preskrbljena cela armada.

General Saharov poroča 12. t. m.: No-coj so napadli Japonci od treh strani 2 km. južno od Šoujanlince ležečo vas Fučtjan, ki so jo imeli Rusi zasedeno. Vsi napadi se bili odbiti. Na ruski strani so ranjeni štiri možje.

V Peterburg je včeraj 13. t. m. prišlo iz Mukdena to-le poročilo: Od danes jutraj je slušati na desnem krilu močno streljanje, vendar tu menijo, da japonskega prodiranja še ni pričakovati.

Japonski transporti.

P a r i z, 13. novembra. Neka brzovjaka iz Cifus poroča: V Njučvanu dospedana 10 do 15 velikih transportnih parnikov s de-tami, strelivom in živili. Ceni se, da sta dospeli v zadnjih dneh v Njučvan v oja-đenje Ojamaove armade dve di-viziji.

Do kedaj bo trajala vojska.

Pisatelj in vojni dopisnik Nemirovič Dan-ženko je izrazil v nekem svojem poročilu tudi mnenje, koliko časa bo trajala vojska: „Vprašujejo me kot poznavatelja situacije na bojišču, koliko časa bo trajala vojska. Biti prorok, je težko; vendar tu ni nobe-nega dvoma, da bomo morali morda še eno leto delovati na krvavem polju. Pričakovanja, da bo Japoncem zmanjkalo sredstev, se niso uresničila. Iz velikega re-servarja 48 milijonskega prebivalstva dobiva Japonska vedno nove čete. Res je, da so te čete oborožene s starimi puškami in ba-krnimi kroglijami; toda ti novodošli vojaki so ravno tako disciplinirani, izurjeni, nav-dušeni in hrabri. Tudi v njihovih vrstah je postalo mnogo častnikov nezmožnih za boj; toda pri svoji vojaški izobrazbi zamorejo podčastniki rayno tako z uspehom voditi moštvo. Če bi imeli mi veliko premoč, po-tem bi lahko napadli sovražnika s silovi-tostjo ter ga potisnili nazaj v Korejo. To-liko pa stvar še ni razvita. Sedaj moramo varovati svoje sile, čakati ter sovražnika iz-zivati. Obleke, živež, strelivo dobiva sov-ražnik v malem času iz Japonske preko Daljnega ter iz Kitajske preko Inkava. Ki-tajska dela, kakor se sliši, odkrito zanj. Mi pa moramo vse svoje potrebe dobi-vati 10.000 vrst daleč po enotni sibirski železnici. Na to računati, da bi Japonska kot azijska država kmalu izgubila svoj ogenj, je pa več ko naivno. Opraviti imamo s stanovitnim, energičnim, kulturnim naro-

dom, z vojaško državo prve vrste, ki se je že 7 let neprestano pripravljala za vojsko, natančno proučila bojno taktiko in nasprot-nika. Japonci vojak natančno ve, da vojskuje narodno vojsko, mi pa kolonijalno. Vsak korak sovražnikov je preračunjen, ni ga mogoče izvabiti v zasledovanje, ker noče riskirati ničesar; on se vojskuje kakor po matematični formuli. Bolje ko vsakdo drugi razumeva naš vrhovni poveljnik sovražnika in njegovo taktiko. Po bitki pri Ljaajanu je bila japonska armada izmučena, njen vojni duh je bil omajan. Sedaj se je pa kakor naša, opomogla, koplje podzemljiske hišice, postavlja v nje postelje, mize in okna. Z ži-vežem je dobro preskrbljena. Pri ubitih vo-jakih smo našli vrečke z rižem, z raznimi korenčki, sladkorjem itd. Tudi smo našli pri njih kroglice, najbrže za reguliranje srca, ter še druga skrivnostna zdravila. Nekatera izmed njih baje, kakor pravijo, delujejo na vojaka vzpodbujalno. Vsak vojak ima dnevnik ter eno karto onega kraja, kjer se nahaja.“

Ruski podmorski čoln.

Iz Londona poročajo 11. t. m. da so podmorski čoln »Falcon«, ki je bil narejen za Rusijo v Ameriki, odpoteli na posebnem vlakcu v Vladivostok.

Japonsko posojilo.

Iz Londona poročajo 12. t. mes., da je bilo isti dan že dobiti prospekt japonskega posojila. Diskonta je 2 in pol odstotka, to-rej pol odstotka več, ko pri prejšnjih po-sojilih.

Japonski listi oestro kritikujejo novo po-sojilo ter zahtevajo od vlade, naj pojasni, zakaj ni mogla dobiti boljših pogojev po devetmesečnem boju, v katerem se je do-kazala vojaška izbornost in moč ter čilost gospodarskega položaja države.

Pot baltiškega brodograja.

Kakor je razvideti iz današnjih brzo-javk, bode plul kontraadmiral Felkerzam s počasnejšimi bojnimi ladjami starejšega tipa („Svoj Veliki“ in »Navarin« prevoznica v uri k vedjemu 155 vozlov), z večjim delom kri-žaric, z lovci torpedov ter s transportnimi ladjami, došli iz Črnega morja, od katerih bodo one prostovoljna brodograja opravljale službo pomožnih križaric, skozi Sueški kanal, medtem ko bo Roždestvenski sam s 5 dru-gimi, modernimi bojnimi ladjami, ki prevo-zijo po 18 vozlov v eni uri ter z enako kvalificiranimi križaricami plul okoli rta »Dobre nade«.

Baltiško brodograje je došlo 12. t. m. jutraj v Dakar.

Nove ruske vojne ladje.

Peterburg, 13. novembra. Ruska vlada je od neke prijateljske države kupila vojnih ladij za 70 milijonov rubljev. Te ladje gredo za baltiškim brodograjem. Oklop-nica »Svjatoslav« je došla brodograje v Sre-dozemskem morju.

Sibirska železnica.

Iz Irkutsk poročajo „Daily Telegraphu“: Dolgi vlaki s četami in topničarskimi konji vozijo tu mimo. Na nobeni točki na celi črti ni oviran promet. Vse dela obdobjanja vredno. Na vseh postajah je bila pripravljena vroča voda za čaj za moštvo. Dvakrat na dan se razdeljuje vroča juha. Po pripo-vedovanju nekega višjega štabnega častnika bo druga armada Grippenbergu na bojišču na razpolago v šestih tednih. Obhajalsko železnico bo možno rabiti že v decembru, če ne že prej. Pehota in topništvo prehaja črez jezero še vedno s parniki. Konjenica rabi še staro cesto.

Rusko zlato.

London, 12. nov. „Daily Telegraph“ poroča iz Tjencina od včeraj: Vest, češ, da

so Rusi v Siamintinu skrili nekovo zlato, je vzbudilo v Japoncih veliko veselje. Ja-ponci se baje pripravljajo, da se zlata po-lasté.

Japonske priprave za napad na Vla-divostok.

Japonci kontrolirajo vse korejske zadeve korejske vlade. Korejske čete so uvrščene v japonske armade, da stražijo železnice. Ne-prestano dohajajo japonske čete v Genzan. To zbiranje čet v Genzanu je skoro gotovo priprava za napad na Vla-divostok, katerega bodo Japonci napadli, ko pade Port Artur.

Ruski oar

se je vrnil zopet v Peterburg.

Štajerske novice.

Š Ustrelil se je 11. novembra železarski sin iz Strme gore Jurij Kokol. Meseca ju-lija se je vrnil iz norišnice. Videti je bil še precej pameten ter je opravljal vsa navadna domača opravila. V petek jutraj rekel je staršem, da gre k zdravniku dr. Tipliču k Sv. Lenartu, ker ga boli v prsih. Šel je pa v Maribor ter si je ondi kupil revolver št. 9. V mraku sta ga našla graščinska hlapca mrtvega blizu graščine Hrastovec. Obe ne-srečneta hotel je odnesti revolver, pa mu je branil graščinski ovrtnik, češ, naj ostane, da ga komisija najde, kakor je ležal. Ose ga potem pokrije s listjem ter dene nanj klobuk. V noči pa ga je nekdo ukradel. Ose ustreljenega je svest prišast in naročnik ptujkega »Štajerca«. Šad strupenega kmeč-kega prijatelja se še kaže tudi v rojstnem kraju ptujkega Oznika.

Š Celjsko pevsko društvo naznanja, da se vrši v nedeljo, dne 20. no-vembra, v veliki dvorani »Narodnega doma« v Celju predstava burke s petjem v 5 dejanjih »Njen korporal«. Spisal Karl Costa, vglasbil Karl Millöter. Pri pred-stavi sodeluje polnočestvilna celjska narodna godba pod poveljstvom kapelnika g. F. Koruna. Blagajna se odpre ob 6. uri zvečer. Začetek točno ob 7. uri. Vstopnina: Sedeži v par-terju: 1. do 2. vrste K 240, od 3. do 7. vrste K 160, od 8. vrste naprej K 120. Sedeži na balkonu K 120, stojšča v pri-tličju 80 h, stojšča na balkonu 60 h, dija-ške in vojaške vstopnice 20 h.

Š Porotne obravnave v Mariboru se prične dne 14. t. m. ter bodo trajale do 22. t. m. Poleg že naznanjenih slučajev pri-dejo še na vrsto: Anton Majcen radi ropar-skega umora, Osvald Segula radi zavrtnega umora svoje žene in Alojzij Muršec tudi radi zavrtnega umora svoje žene.

Š Občinske volitve v Gradcu se prične 14. t. m. v volitvi III. razreda. Boj bo hud. V III. razredu je postavila krščanska ljudska stranka svoje kandidate. Včeraj je priredila velik volivni shod.

Koroške novice.

k V Pilberku so ustanovili dne 3. t. m. nemški otroški vrtec. Vodja nad-učitelj Huber je posebno poudarjal pomen tega podjetja za mesto, zlasti je poudaril uči-teljici na tem novem zavodu, da naj otroke odgojuje v nemški m duhu. Da, če bodo pohajali ta zavod samo nemški otroci. Slo-venski starši, pozor!

k Nemški in nemškutarski tur-narji iz Beljaka, Celovca in Velikoveca so jahali in »turnali« v Pilberku. Uspeh tega je bil, da se je več pliberških neodrešencev izreklo in podpisalo za novo turnarsko dru-štvo v Pilberku. No, s tem, da se bodo na

glave postavljali, še ne bodo rešili pliber-škega nemškutarskega.

k Umor in samoumor. V Podkleštru je trgovski pomočnik Leopold Kompoš ustrelil svojo gospodinjico in sebe.

Primorske novice.

p Goriški deželni zbor je sprejel proračun in finančni zakon za leto 1905. v daljši podrobni debati. Za pogorselce v Če-povanu, kjer je v četrtek požar uničil 11 hiš, je zbornica na nujna predloga poslance Grca in dr. Maranija dovolila 8000 kron podpore. Vlada zastopnik se je za ta dar zahvalil ter izjavil, da se poda takoj po seji v Čapovan ter da zaprosi tudi državne po-moči. Zakonski načrti, glede pooblaščenja občin, da vpeljejo davek na avtomobile, bi-cikle, motocikle in kočije, ter glede občin-skih pristojbin pod raznimi naslovi, potem glede zakonskih načrtov o delu izpremembi zakonov poljske in ptidje obrambe so bili sprejeti tudi v tretjem čitanju. Seja je bila zaključena ob 10 in pol uri zvečer.

V soboto se je seja goriškega dežel-nega zbora pričela ob 10. uri dopoldne ter je trajala do en četrta na 9 zvečer. Poslanec Valentinis je vložil interpelacijo na ministrskega predsednika kot voditelja justič-nega ministrstva, ker se pri goriškem okrož-nem sodišču ne nastavlja Italijani kot uradniki. Poslanec Grca je predlagal, naj se pomnoži število inženirjev v oddelku za melioriranje in poljedelstvo pri namestništvu v Trstu. Zbornica je odobrila zakonski na-črt glede ceste v Braniški dolini. Zbor-nica je odobrila resolucijo o ustanovitvi slovenskih se-natov pri najvišjem sodišču ter o upoštevanju domače produkcije trgo-vinskih pogodb. Za nove dovodne ceste k postajam bobinske železnice je zbornica do-volila goriskemu mestu deželne podpore 80.000 in drugim občinam 40.000 kron; v ta namen se najame posojilo 400.000 K, ki naj se v 30 letih amortizira. — Rešilo se je vrh tega še 112 prošenj za razne pod-pore. Na koncu opise deželni glavar, kako je deloval deželni zbor sadnje zasedanje, in za-vrata napade na svojo osebo. Dr. Tuma in dr. Treo tu glasno protestirata. (Klici: Im-pertinencia!) Nato je deželni glavar na naj-višje povelje zaključil zasedanje.

p Velik požar V Čapovanu pri Go-rici je pogorelo 13 hiš, pohištvo, seno, go-spodarska poslopja itd. Dečki so zažgali suho listje na dvorišču neke hiše, veter je zanesel ogenj na streho in začelo je goreti. Ljudje so hiteli gasiti, ali nič ni pomagalo, ogenj se je širil naprej in gorelo je še po-noči. Skodo cenijo nad 60.000 kron.

p Ušla je bila 11 let stara Leopoldina Ambrozičeva iz Vrtojbe. Deklica jo je popihala v Krmin, kjer jo je dobil oče dne 15. avg. t. l. pri teti. Peljal jo je domov. Ko je krenil v Gorici skozi ulico pri klavnici na polje, mu je ušla ter zbežala, da je ni mo-gel dohiteti. Prišel je tako domov brez otro-ka, žena pa ga je dolžila, da je kaj storil otroku. — Naznanilo se je orožnikom, ki so pridno iskali okoli punice, ali je niso našli nikjer. Dekle je bilo šlo nazaj v Krmin. — Tam so naročili neki ženski, da naj sporoči starišem, da je deklica v Krminu ter naj pri-dejo po njo. Ali ženska tega ni povedala. Ose je imel sitnosti, ker ga je dražila žena, da ji je kaj storil. Moral je tudi pred sod-nijo, kjer so pa priče povedale, da je ušla. — Slednjič so jo pripeljali iz Krmina zopet domov in jo potem oddali v samostan k nunam.

p Slepar Po Romansu v Furlaniji je hodil neki »agent« ter zavaroval ljudi proti tatvini, ker je sedaj toliko tatov po Furla-niji. Dobil je nekaj zavarovancev, ki so mu oddali tudi več denarja. Ko je pa videl v Zagradu, da govori eden njegovih »zavaro-vancev« z redarjem, se je spustil v tek, kar so ga mogle nesti noge. Z njim je zbežal tudi inkasirani denar.

p Nameravan božji rop. V cerkev v Brumi pri Gradiški sta se spiazila dva sumljiva človeka, da bi vlomila v denarno pušico. Nekdo je to zapazil in na zaanil du-hovniku. Ta brž pride v cerkev, in ko ga vidi, brž uide. Orožniški načelnik Fr. Vodopivec v Zagradu je aretiral kmalu nato dva sumljiva človeka. Eden je Jožef Ku-ras ek iz Bistrice in drugi Ernst Jaro iz Celovca. Oba sta bila že zaprta zaradi tatvin po Kranjskem in Koroškem in sta tudi zdaj priznala, da sta hotela okraati cerkev v Brumi.

Zasedanje deželnih zborov.

Niže avstrijski deželni zbor je v sobotni seji sprejel nujni predlog poslance Kolisko glede ušnega jezika na ljudskih in meščanskih šolah. Predložil je zakonski načrt, v katerem se določa, naj bi bila nem-ščina na vseh nižjeavstrijskih ljudskih in meščanskih šolah učni jezik. Zbornica je odobrila načrt.

Gališki deželni zbor. Katoli-ška ljudska stranka in poljska ljudska stranka sta se v soboto zedinili, da nastopita od-ločno proti sedanjemu dežel. zboru.

mrtev! Osupnjena stojita Pumfek in davkar, le izobrazovatelj naroda je na prvi pogled spoznal grozno resnobo položaja in ravna previdno, kakor vojskovodja v bojnem me-težu. Zaloputnil je skednjeva vrata, da bi fanta ne mogla takoj ven, a tudi njegovo pogumno srce je pretresel strah, ko vidi, da prihaja Jelovšek iz hiše, privabljen po strelu da bi videl, če so lovci kuno zadeli. Takoj bo stopil izza skednjeyevega opla, ki ga še loči od groznega prizora. Z ogromnimi skoki bežlja g. učitelj okrog skednja. »Gospodar že gre, naj ga vtakne eden v torbo«, zakliče Tinetu, ki zija, kakor bi bil neumen, in z bliskovito hitrostjo skrijejo njegove dolge, koščne roke krvavo in kosmato kepo v globinah Tinetove torbe. V tem hipu se pri-kaže že tudi kmet.

»Ali jo imate?«

»Nak!«

»A vendar je tukaj mlaka krvi?«

»Da, je že res, gospod Pumfek ji je malo pokadil, pa je le ušla...«

»Hm, kosmata kapa, takšen spak ima devet dni, kakor čebula devet kož, a takšno mu je že pripelil gospod Pumfek, da bo go-tovo crknil.«

»Ali mislite?«

»Lahko verjameš, kar brez skrbi bodi; sploh mislim, da se je že iztegnila kje«, po-trdi učitelj.

»No, da bi le bilo tako; stara je bila že vsa divja zaradi tega spaka, ki ji je vse kure poklal. Zdaj pojte pa z menoj; malo brinjeveca se vam bode pač prileglo na strah!«

Tedaj je nekaj drugega vzbudilo Jelov-škovo pozornost.

»Kaj zlomka pa je danes tvojemu taklju, Tine, da se vedno zaganja v tvojo torbo; ali imaš kaj notri?«

»Eh, nič nimam, takelj je nor... Zadnjič sem nosil lisico v nji, morebiti pa še tisto voha.«

»Lej, lej, kakšen dober nos ima takšna mrcina, — mnogo boljšega nego človek.«

»To pride pri človeku vse od »šno-fovc«; ko bi Takelj »šnofal« bi ne vohal ničesar več«, odgovori Tine bistroumno.

Med takimi modrimi pogovori so do-speli v izbo, gospodinja prinese kozarec in brinovca, torba in puške leže na klopi za pečjo in okrog mize sede lovci, Pumfek in davkar osupnjena in nema, Tine v zadregi,

le učitelj odpira oči in ušesa za vse mogoče sude. »Sveta pomagalka«, zisepeče Tine učitelju, ta pa mu odgovori le: »Priveži si svojo preklicano živino, če ne, nas pripravi zares še do kraja!«

Takelj se je namreč lotil Tinetove torbe. Zdajci pa se torba očivi, ljuto puhanje se zaslisi iz njenega usnjatega trebuha, kakor bi se prepirala dva besna ježa za nadvla-darstvo na zemlji. Nazadnje se je lotijo krči, takelj divja, torba piha in puha in dobi ogromno grbo in slednjič skoči iz nje gro-zovita, ljuta in vsa okrvavljena prikazen ter se zažene, preganjana od Taklja, skozi cvetlice in šipe na oknu. Jelovšec pa sklene roke, stvar ji je jasna in njenim ustam se izvije krik: »Morilci, — naš muc!«

Tine in učitelj sta tisti hip pograbila torbi in puški ter zbežala skozi vrata na prosto, le Pumfek in davkar sta v svoji zločnosti obsežela za mizo. Kako se jima je godilo, tega, ljubi bravec, ti pač ne morem povedati; znano mi je le, da sta zletela kmalu za tem v spremstvu sajaste metle skozi glavno luknjo Jelovškove hiše.

Politični položaj v Avstriji.

Vasemoci Schönerer, Breuthar in tovariši bodo v prvi državnozborni seji vložili interpelacijo, v kateri bodo izjavili, da se z imenovanjem češkega ministra naravnost neopravičeno odkljuje češki narod. Kadar je bil češki minister, se je množilo v nemških krajih število slovenskih uradnikov. Zato so pa Nemci na Češkem vznemirjeni in jih skrbi njihova bodočnost ter zato slovesno in odločno ugovarjajo imenovanju češkega ministra. Nadalje pa tudi zahtevajo, naj se naznani javnosti delokrog takozvanih narodnostnih ministrov, katere vloge rešujejo in kake pravice imajo v kronskega sveta. Z ozirom na to stavijo vprašanje: „Ali bo minister predsednik vzeti na snanje vse-nemški ugovor in povzročiti, da odstopita češki in poljski minister. Če se pa to ne zgodi, naj se pa še imenujeta ministra za Nemce in Rusine.“

Tudi poslanec dr. Ebenhoch se je izjavil o položaju. Rekel je, da so položaj v zbornici nad vse pocrtili dogodki v Inomostu. A dr. Ebenhoch je mnenja, da razmere ne bodo trajno napete. Vlada ni kriva dogodkov v Inomostu. Profesorji na vseučilišču v Inomostu so izjavili, da je potrebna začasna pravoslovna fakulteta za Italijane. Otvorjena je bila mirno, šele nespametno postopanje italijanskih dijakov je povzročilo nemire. Če ne bi se streljalo s revolverjev, bi bile pač vseh male praske, a ne bilo bi potrebno zatvoriti italijanske fakultete. Če prestopijo Nemci v opozicijo, bo položaj za Nemce postal v zbornici neugoden. Neopravičena bi bila nemška obstrukcija. Izključeno je, da bi hoteli Nemci strmeljaviti Körberja. V sedanjih razmerah je nemogoče dobiti za Nemce boljšega ministra, kakor je Körber. Nemci morajo iskati v zbornici prijateljev, da morejo svojo veljavo uresničiti.

Ogrski državni zbor

V sobotni seji je grof Tisza odgovarjal na interpelacije poslanca Bolgara. Naznanil je, da bo v novem brambovskem zakonu uveljavljena dveletna aktivna služba, iz-vezemši mornarico, konjenico in nekaj oddelkov topničarjev. Vlada zagotavlja, da vojna uprava ne bo zahtevala za vpeljavo dveletne vojaške službe prevelikih žrtev. Pri pehoti in konjenici ne bo bistvenih izprememb, a upoštevati se mora, da se bodo kadri izpopolnjevali le iz dveh letnikov. Ker je pehotna divizija v moderni vojski najvažnejša taktična enota, se je moralo že v mirovni dobi topništvo zvezati s pehotno divizijo. Zato bodo deželne brambovske in honvedske pehotne divizije dobile samostojno topništvo. Ustanovilo se bo tolike deželno-brambovskih, oziroma honvedskih topničarskih polkov, kolikor je deželno-brambovskih, oziroma honvedskih pehotnih divizij. Poslanec Bolgar je izjavil, da sprejme pomirjen Tiszov odgovor na znanje. Honvedsko topništvo je pridobitev, ki bo povzročila popolno samostojnost honvedcev. Ta pridobitev dokazuje, da liberalna stranka izkluži svojo vojaški načrt. Z ustanovitvijo honvedskega topništva bo tudi napredovala tehnična izobrazba na ogrskih vojaških zavodih. Na predlog poslanca Polonyja je zbornica ločeno glasovala glede dveletne vojaške službe in pa o ustanovitvi honvedskega topništva. Zbornica je nato sprejela ministrov odgovor na znanje. Košut je izjavil, da njegova stranka še ni popolnoma zadovoljna s pojasnili Tisze. Poslanec Rakowsky izjavlja, da on ne uzame na znanje ministrovega pojasnila glede honvedskega topništva, ker ne vé, če bo to topništvo z onim skupne armade enako pravno. Tisza pravi, da je ta skrb brez vsakega pomena. Poslanec Polonyi je interpeloval o novem brambovskem zakonu. Ministrski predsednik in skoraj vsi člani liberalne stranke so demonstrativno zapustili zbornico. Polonyi je vprašal, kako sodi vlada o tem, da poveljništvo armade mažarske vloge rešuje v nemščini? Kaj hoče ukreniti vlada, da dobi ogrska armada mažarski službeni in poveljni jezik? Namerava li vlada ukreniti, da se zakonito določi število nadomestnih rezervnikov? Polonyijevo interpelacijo je zbornica odkazala ministrskemu predsedniku.

Kakor poročajo iz Budimpešte, je vladna stranka z velikim zadovoljstvom sprejela na znanje Tiszova pojasnila o dveletni vojaški službi in o honvedskem topništvu. Opozicija ne bo izpremenila svojega stališča proti vladi, dasi neodvisna stranka že trideset let zahteva honvedsko topništvo. Z dveletno vojaško službo je hotel Tisza pridobiti volivce in najširše ljudske sloje.

Listi poročajo, da bo organiziranih 15 artiljerijskih polkov; s čim za Ogrske in s čim za avstrijsko domobranstvo.

Gališki namestnik aretiran.

V Lvovu so priredili soc. demokratje demonstracijo za volivno prenosno. Na Jagelonski cesti je bil tudi gališki namestnik grof Potocki z dvema poslancema, ko je ravno policija razganjala ljudstvo. Na-

mestnik je zmerjal nekega policaja na konju, ki je jezdaril po trotoarju, a ta je zaradi raztaljenja straže namestnika aretiral. Šele ko je došel na mesto neki višji policijski uradnik, ki je poznal namestnika, so ga izpustili.

Po dogodkih v Inomostu.

Laški dijaki, ki so se udeležili tepežev v Inomostu, bodo relegirani.

V Veroni so bile velike protiaustrijske demonstracije. Množica je manifestirala za zvezo s Francijo. V Bolonji je 800 dijakov demonstriralo pred avstrijskim konzulatom. Vojaštvo je razpršilo demonstrante.

V Tridentu so se Lah in Nemci stekli. Vest, da bi občinska uprava v Inomostu odpuštila vse laške delavce ni resnična; 50 laških delavcev je prostovoljno zapustilo službo in odpotovalo v Italijo.

Rusi in Poljaki.

Na ruskem Poljskem bo odtlej v vseh učiteljskih oblikah pouk poljskega jezika.

Zopet atentat v Rusiji.

V Czenstohanu je bil na kolodvoru zaboden policijski polkovnik pl. Nehrich. Napadalec je pobegnil. Nehrich je dobil z nožem dve smrtonesni rani.

Za demokratsko republiko v Rusiji.

Na vseučiliščih po Rusiji so bile te dni dijaške demonstracije proti vojski. Med dijaštvom se širi hujšakajoč letak, na katerem je tiskano, da je demokratska republika edina rešitev za Rusijo. Vlada bo morda nekaj vseučilišč zatvorila.

Krst Italijanskega prestolonaslednika.

Cetinje, 12. novembra. Knez Nikolaj, ki je bil povabljen za kuma na krstu italijanskega prestolonaslednika, se v kratkem poda s kneginjo Mileno v Rim.

Nova razdelitev Rusije.

Pariz, 12. novembra. „Matinu“ so sporočili iz Petrograda, da je novi minister za notranje stvari knez Sviatopolk-Mirski baje stavil carju sledeči predlog: Ruska država naj se razdeli v okrožja in sicer evropska Rusija v 10, sibirski v 6 okrožji. Vsako okrožje naj izvoli enega zastopnika, ki bodo tvorili skupno združbo ter imeli pravico, predlagati želje prebivalstva. Zemstva naj bi imela tudi pravico odposiljati v ta svet svoje zastopnike. Ta prenosna naj bi bila nekaka, ako tudi daljna priprava konstitucionalne ustave ruskega carstva.

Politična dvoboja na Francoskem.

V soboto sta se dvobojevala na sablje poslance La Roche in sin francoskega vojne-ega ministra André. André je bil na reki lahko ranjen. Med poslanecem Syvetonom in ritmojstvom de Gaul je bil dvoboj s samokres. V dvoboju ni bil nihče ranjen.

Francoska zbornica

je v sobotni seji s 436 proti 94 glasovom odobrila izjavo ministra Delcasséa o francosko angleški pogodbi. Zbornica je nato odobrila pogodbo z Novo Finlandijo zahodno ter centralno Afriko ter pogodbo s Siamom.

Nemiri v Armeniji.

Namestnika armensko-gregorjanskega katolika ahtamarskega v Banseju so umorili armenski uporniki, ker ni hotel sprejeti v samostanu armenskih vasašev. Tudi njegov tajnik je umorjen.

Dnevne novice.

V Ljubljani, 14. novembra.

Organizacija slovenskih nepolitičnih društev. Iz „Slov. krščanske soc. zveze“: „Zvezin“ pododbor za Štajersko je imel v četrtek v Mariboru sejo, pri kateri sta osrednji odbor zastopala dva odposlanca. S Štajerskega je bilo navzočih okoli 20 gospodov, ki že poštvalno delujejo pri društveni organizaciji. Predsedoval je č. g. Anton Korošec. V pododboru so ostali dosedanja odborniki. Glede načrta za nadaljno delovanje (poročevalca gg. Schreiner in Vračko) se je splošno priporočalo snovati povsod Marijine družbe, ki naj bodo podlaga nadaljnemu društvenemu delovanju. Opozarjalo se je glede Marijinih družb na navedila v ljubljanskem „Škofjskem listu“. V tistih društvih, kjer se je gojilo že mnoge navduševalnega dela, naj se preide k praktičnemu delu, posebno k strokovnemu. Od manifestacij naj se pre-haja k pozitivnemu delu. V večjih župnijah naj se predavanja prirejajo tudi po posameznih vaseh. Posebno se je poudarjal nedostatek sposobnih moči za ustanovitev in vodstvo pevskih društev. G. g. b. o. g. o.

slovci naj se tudi v tem oziru bolj izveže bujejo ter se naj jih kolikor mogoče veliko posveti glasbi. Gospodje iz posameznih dekanij naj se zberó skupaj in naj si razdele snovi za predavanja. Eden potem na raznih krajih lahke predava o istem predmetu. V tem oziru je treba takojšnje organizacije in hitrega, živahnega dela. Č. g. Luka Smolnikar je imenom glavnega odbora povdarjal nujno potrebo, da se izvrši sklep shoda na Brezjah in se v kratkem vrši v Ljubljani kurz za voditelje izobraževalnih društev. Do tedaj bo izdelan tudi načrt za centralno „Socialno knjižnico“, v kateri bodo lahko dobili voditelji društev na posodo razna dela, ki jih potrebujejo pri predavanjih itd. Sklenilo se je prirediti tak kurz v Ljubljani po svetih Treh kraljih in izdati „Knjigo govorkov za fante in dekleta“. (Poročevalec g. Osvatič.) Knjigo bo uredil č. g. F. S. Gomilšek, kaplan pri Sv. Benediktu v Slov. goricah. Knjiga bo obsegala uvod, pozdravne govore, navduševalne govore, slavnostne in strokovne govore ter za razne slavnosti primerne deklamacije. Kdor ima za to velevažno knjižico kaj primerne, naj blagovoljstvom štirinajstih dni poslati čast. gosp. F. S. Gomilšku na zgorajšnji naslov. Na platnicah bodo tudi naslovi raznih primernih pesmi in kje se najdeje ter zapisnik za izobraževalna društva primernih knjig, katerega sestavi č. g. Evald Vračko, kaplan v Jarenini. Na ta zapisnik opozarjamo posebno gg. knjigotržce, ki naj po en izvod knjig pošiljajo g. Vračku. Kdor ima glede vsebine te knjige, ki izide v „Knjižnici Slov. kršč. soc. zveze“ (več snopičev skupaj) kaj predlogov, naj jih blagovoljstvom poslati g. Gomilšku. Sklenilo se je pričeti delo za poznejšo izdajo občinskih redov (poročevalec g. Korošec) za Kranjsko, Štajersko in Koroško. V tiskarni je že nov snopič za naše društvene odrede primernih iger. G. Smolnikar je poročal o izdaji društvenega „Koledarčka“, ki izide v kratkem, in o razvoju „Zveze“. V „Slov. kršč. soc. zvezi“ je že 115 društev s okoli 10.000 člani. O zborovanju izobraževalnih odborov po okrajih se je priporočalo večkratneskupne dekanijske socialne konference, da se poživlja življenje po društvi in socialna veda. Od-bori iz ene dekanije naj se večkrat snideje in se naj posvetujejo o nadaljnem delovanju, kontrolirajo naj se in bodré. Shod nepolitičnih društev (poročevalec g. Gomilšek) bo 1. 1905 nekako akademičen z raznovrstnimi poučnimi predavanji in organizacijskimi razgovori v Mariboru. Na predlog g. Štefeta se je sklenilo upeljati v razna društva tudi telovadne krožke. V kratkem izidejo za te potrebna navodila, po društvi naj se pa že sedaj v ta namen organizirajo fantje.

Is tabora izdajavcev. „Slov. Narod“ je najprej proglasil, da bo ves čas enketi molčal, in šele nazadnje povedal svojo sodbo. To je bila obljuba, ki bi dala sklepati na majhen žarek spoznanja. A to obljubo je „Narod“ takoj prelomil, ker se ne more zdržati svojih priljubljenih izbruhov. Kakor psiček na vasi ne more čakati, da bi šel ves regiment mimo, ampak za vsakim vojakom posebej laja, tako je tudi „Narod“ sklenil, da zdaj vsakega posebej oblaja, kdor se oglasi k enketi. K članku g. Maierhoferja je pridejal sledečo grožnjo:

»Danes je narodna prednja stranka v deželi na krmilu in zato mora imeti gotove obzire tudi napram nasprotnikom in računati z raznimi okoliščinami. Dokler je na krmilu, se n. pr. ne more lotiti katerega gibanja »Proč od Rima«, tudi če bi hotel. Če se pa posreči klerikalcem, dobiti v deželi oblast v roke, odpačajo vsi obziri in tedaj se šele začne pravi boj. Klerikalci so se sami prepričali, da kruh opozicije ni tako trd in granak, kakor se je časih mislilo in da je opozicija najlažja in najvšežnejša stvar. Zato tudi brez vseh skrbi gledamo v bodočnost. Klerikalci pa naj bodo prepri-

čani, da vse naše dosedanje bojevanje je bilo pravzaprav le preludiranje v velikemu boju, ki se začne v tisti uri, ko bi klerikalci dobili oblast v roke.«

Ali ni zanimivo, kako se ta izdajaka družba baha, da je »na krmilu«? Na krmilu so pravzaprav le Nemci, a slovenski liberalci se smatrajo z Nemci že popolnoma za eno stranko. Dalje je zanimiva grožnja z agitacijo »Proč od Rima«. Gosp. Maierhofer je bil predlagal, da se naj združimo mi z liberalci, kakor so se združili tirolski konservativci in krščanski socialci. A to sta dve katoliški stranki. »Slov. Narod« hiti torej dokazovati, da liberalna stranka slovenska ni niti od daleč podobna kakim krščanskim stranki, ampak da le iz »ozirov« še bolj ne agitira proti veri, da pa le hrepeni po trenutku, ko bo mogla še bolj svinjari po slovenski domovini. Na Koroškem je za dve tarok partiji »Narodovec«, kateri zadržujejo v imenu »sloge« ves napredek in vse delovanje katoliških narodnjakov. Ta »Narodova« izjava utegne morda nekaterim Korošcem odpreti oči.

Italijanske manifestacije v Trstu.

Uradni korespondenčni urad poroča o včerajšnjih dogodkih iz Trsta: V soc.-demo-kraškem domu je bilo včeraj ob pol 9. uri protestno zborovanje zaradi dogodkov v Inomostu. Na shodu je bilo 1400 oseb. Govorila sta poleg soc.-demokratskih voditeljev tudi poslanca dr. Hortis in Mazzorana. Sprejeli so resolucijo za italijansko vseučilišče v Trstu. Po shodu so korakali udeleženci pred mestno hišo. Dopoldne ob 11. je bilo v mestni hiši zborovanje zastopnikov italijanskih občin v Avstriji. Na shodu so bili italijanski državni poslanci, goriški ter istrski deželni glavar. Zastopanih je bilo 86 občin. Dr. Depiera je utemeljeval resolucijo, v kateri se protestuje proti napadom na Italijane v Inomostu. Vlada je odgovorna za vse izgrede, ker že 30 let ne dovoli stare italijanske zahteve, naj se italijansko vseučilišče ustanovi v Trstu. Italijansko ljudstvo bo vstrajalo v boju, dokler ne dobi vseučilišča v Trstu. Sklenili so, da se bo sklical shod italijanskih občin vsake dve leti. Prvo zborovanje bo 1. 1905. v Tridentu. Na »Piazza grande« pred mestno hišo je bilo 8000 oseb, ki so demonstrirale za italijansko vseučilišče. Tudi italijanski socialni demokratje so se pridružili demonstrantom. Socialisti so mahali z rdečimi zastavicami. Po shodu so priredili soc. demokratje in iredentovci po mestu spreved. Peli so razne pesmi in zahtevali splošno volivno pravico ter italijansko vseučilišče. Izgredev ni bilo.

»Moderno ženstvo«. V »Slov. Na-rodu« čitamo Minka Govekarjevo poziv na slovensko ženstvo, da se naj pridruži »Sploš-nemu ženskemu društvu«. V tem oklicu povdarja, da je slovensko ženstvo preveč »ligurjansko«, da meče moderne romane proč, češ: »Piai! Das ist so schidrig!« To ne bi smelo biti, meni g. Minka Govekar-jeva, ker to je »gorostasna priderija«, katero je treba ženstvu izbiti, da ne bodo dame več tako »moralne«. Minka Govekarjeva gre za političnimi cilji, pišeč:

»Neutemeljeno klikovstvo si je naložilo na dušo veliki greh, da je poglano ženstvo srednjih, zlasti pa nižjih slojev k reakcionarnim strankam, katerih voditelji so si znali pridobiti v narodnih družbah ignorirano ženstvo, da vplivajo z njim tudi na moštvo, kar je s političnega stališča največje važnosti. Ako se množi reakcionarno ženstvo, se množe tudi reakcionarne stranke; s tem pa se utrjuje napreduj svažen sistem.«

Gre se torej za to, da bi se »ligur-janke« s čitanjem modernih romanov izne-bile »priderije« in potoma svoje moke, ki so že siti »Narodovih« nečednih duševnih produktov, zadrževale, da ne uskočijo iz slovenske nemške zveze. Menimo, da nam bodo hvaležne slovenske dame in njih soprogi, če na tem mestu izrečemo željo, da naj uma-zani »Narod« pusti slovensko ženstvo pri miru!

Slovenski državni poslanci! »Süd-steierische Presse« priobčuje naslednji po-ziv na slovenske državne poslance: Ob pri-liki popolnoma nepostavnih, osnovnim dr-žavnim zakonom narodov in jezikov naspro-tujočih zahtev takozvanih »nemških« dija-

kov, naj se naznanijo vsa nemška naznani na črnih deskah o. kr. visokih šol, prosimo slovenske poslance najnujnejše, da za vselej proti tozadevnemu protipostavnemu uradnemu ravnanju rektorjev, oziroma do tistihi akademskih senatov najenergičnejše stališče, od o. kr. vlade zahtevajo, naj takoj pokliče na odgovor dotične o. kr. uradnike ter takoj ukrene, da se nemudoma postavi zopet na vseh o. kr. visokih šolah status quo ante, dokler ne bo avstrijsko nemške univerze obiskujočim dijakom nemške na rodnosti omogočeno, izobraževati se na novoustanovljenih visokih šolah lastne narodnosti.

Izpod Grintovca. V cerkljanski občini poznajo gotovi krugi dvojne lovske akone in dvojne lovce: liberalne in klerikalne. Ali je to morda znano gg. orožnikom v Cerkljah in o. kr. okr. glavarstvu v Kranju?

V Metliki bodo v kratkem volili nov odbor za I. dolensko posojilnico. Ako hočete moške, da starete železni obroč gotovih krogov, naj pridejo voliti vsi, ki so uneti za pravico in resnico.

Zadružništvo. Iz Komende: V nedeljo je pri nas dr. Krek obširno predaval o zadružništvu ob obilni udeležbi naših gospodarjev. Pojasnjeval je pomen Raifajznovk in mlekarne. Če bo kaj uspeha, poročamo ob svojem času.

— Namestu divje koze ustrelil človeka. Za včerajšnji dan je povabil g. Valentin Sturm, posestnik letovišča v Begunjah, nekaj svojih znancev na lov na Možaklo nasproti Jesenicam. Med došlimi „lovci“ je bil tudi dr. Tavčarjev sinček. Lovili so divje koze. Za priganjaka je „lovčec“ bil 19 let stari France Resman, sin posestnika Antona Resmana na Jesenicah. Ko je France Resman prišel iz hotele je dr. Tavčarjev sin ustrelil v daljavi 30 do 40 korakov nanj ter ga smrtno ravnino ranil. Za delga je v trebuh. Krogla je prišla prinoči ven. Franceta Resmana so prepeljali v dež bolnico, kjer je bil takoj operiran, upanja pa ni nobenega, da bi okrevaj, ker mu je krogla raztrgala vsa čreva. Umrl je skoro gotovo že danes. Ponesrečeni je bil edina opora 56 let starega očeta, ki ima sicer še dva sina, a oba — bolna. Če bi dr. Šusteršičev sin naredil kaj takega, bi „Narod“ silno rohnol. Mi se omejujemo samo na pripombo, da se nam silno neumestno zdi, da se takim mladim fantinom daje dovoljenje za orožje. Ko bi kmečki dečki zahtevali dovoljenja za puške, bi bila vsa glavarstva pokonci in vendar dr. Tavčarjev sinček nima prav nič drugačne pameti. Slovnico in matematiko takim „možem“ v roke, ne pa puške!

— Za častnega starešino je izvolilo slov. katol. akad. društvo »Zarja« v Gradcu č. g. Ivana Dermastia, župnika v Plavah na Goriskem zaradi njegovih zaslug za društvo.

— Bogomila Vilhar je dosegla na brusnem čistem odru kot Margareta v Gounodovi operi velik uspeh. Občinstvo jo je opetovano poklicalo na oder ter ji poklonilo dva krasna venca.

— Umrl je v Skofji Loki Jakob Trdina, duša kranjske gimnazije.

— Za 40letno zvesto službovanje pri posestniku J. nezu Kogoju v Gorenjem Logatcu je dobil Martin Gostiša častno svetinjo.

— Hudobnost V St. Vidu je nek fant razbil steklenico in z razbitimi kosi obrezal po obrazu Metevža Starmana, ki je moral vsled ran v deželno bolnico.

— Vlak povozil je v Ameriki Slovenca Ivana Benedika iz Hrovske njive nad Skofjo L. ko.

— Umrl je v Gradcu po deloma že prestopni operaciji č. g. Franc Kocpek, župnik pri sv. Križu pri Mariboru. — V Poljčanih je umrl absolvirani gimnazijec ptujške gimnazije g. Ivan Groblšek. Pri voljakih je dobil jetiko.

— Radi ljubosumnosti umoril je neki Janežič črevijarja Janeza Janšerja iz Bistrice v Rožni dolini. Počakal ga je na cesti in pobil na tla.

— Starotrška šola pri Poljanah. Ze nekaj časa sem je na tej šoli največji nered. Vzrok je vedno menjavanje učiteljev. Večkrat ni bilo po cel teden šole. Da se potem otroci ne morejo dosti naučiti, ni čudno. Gotovo je graje vredno, da morajo plačevati starši šolo in se pri tem otroci ničesar ne nauče. Dolžnost šolskih oblasti je torej, da gredo staršem na roko. To se pa ne dogaja. Poljanska dolina je precej ob ljudena. Sret je skalovit, zemlja nerodovita. Zato so odrasli primorani, iskati si kruha v tujini. Prejšnja leta so hodili kroš njariti, a vsled slabega zaslužka se pa sedaj iseljujejo trumoma v Ameriko, da preskrbe živela domačinom. Zato primanjkuje delavcev tudi za drag denar. Zato se morajo nedorasli otroci in starjši mučiti z delom. —

Letos je zopet — kakor gre glas — prosilo mnogo staršev za izpust svojih otrok iz vsakdanje v ponavljajočo šolo, da bi jim bili v pomoč pri delu. Agospoda imajo gluh ušesa in se sklicuje na slabe uspehe v vsakdanji šoli. A mi vprašamo: Kdo je zakrivil te razmere in slabe uspehe na starotrški šoli? Starši gotovo ne, tudi ne otroci! Zato pa obsodite in kaznujte vse prave in resnične sokrivce slabih uspehov v šoli!

— Vinska zadruga v Leskovcu pri Krškem nam piše: V zadnje poročilo se je vrnila neljuba pomota. Zadruga namreč nima svojega vina; kar ga je v zalogi, je last vinogradičev. Zadruga boče le posredovati kupčijo naravnost med vinogradičji in kupci, vinogradičnikom pomagati, da vino spravijo v denar, kupcem pa olajšati kupčijo. Cena vinu je letos 17 do 20. Naravnost od vinogradičnikov se dobi vino ceneje, nego od vinskih trgovcev, ki iščejo dobička. Dobi se tu prsten dolenec, dočim ga mnogi trgovci mešajo z italijanskim in dalmatinskim. Kdor hoče torej pošteno dolenjsko vino po primerni ceni, naj naznani vinski zadrugi, kdaj pride, da ga kdo počaka na postaji Videm Krako. Vinska zadruga na željo tudi pošilja pokušnje ter vse potrebno preskrbi, da kupec dobi pristno vino in pošteno mero. Pojasnila daje g. kapelan Fr. Vrhovec v Leskovcu.

— Občinske volitve v Borovnici so se vršile dne 10. t. m. Boj je bil precej hud, liberalna stranka se je posluževala raznih nelepih sredstev. Pomagali so ji soc. demokratje od železnice, ki so prišli voliti s pooblastili. Soc. demokratje so kričali in hrulili na vse pretege, kakor Japonci pred Port Arturjem. A trdnjava se ni udala, častno je zmagala katol. narodna stranka.

— Delo v kaznilnicah. Zastopniki ministrstva in trgovskih zbornic bodo obiskali kaznilnice v Gradcu 15. t. m., v Mariboru 16. t. m., v Kopru 18. t. mes. in v Gradiški 19. t. m. Proučevali bodo, kako v kaznilnicah omejiti ona dela, s katerim so oškodovani obrtniki.

— Dr. Laginja v Riemanjih. Te dni je bil v Riemanjih vrli gosp. dr. Laginja, da bi s svoje strani vplival pomirjevalno na vaščane. Nagovarjal jih je, da naj hodijo vsaj v cerkev. Toda zastoj so bile njegove besede.

— Dohodki južne železnice. V prvih desetih mesecih t. l. je imela južna železnica dohodkov 95 milijonov kron, t. j. za 4 milijone več kakor v istem času minuloga leta.

— Orkan v Ogulinu. V četrtek je bil v Ogulinu in okolici strašen južen orkan. Vihar je bil tako silen, da je podiral dimnike ter okrilal strehe.

— Beljaško žel. ravnateljstvo je do 30. t. m. razpisalo prodajo raznega starega kovinskega in drugega gradiva.

— V Dekanih je imelo 6. t. m. žensko podporno društvo svoj VII. redni občni zbor. Po krčnanem dnevnem redu je obč. tajnik g. I. Klemenčič imel zanimiv poučen govor. Vpisalo se je več novih članic.

— Iz Kringe v Istri se nam poroča: Na zadnji dopis se je oglasilo že precej slovenskih vinokupcev. V kratkem dobimo vinske pokušnje. Kdor letos v Kringi kupi vino, stori veliko dobroto ljudstvu, ki si drugače ne more kupiti vsakdanjega živeža.

— Raznoterosti iz Trsta. Kadar pride Lahi kak protestni šed, vsakokrat je v ospredju žid dr. Felice Venezian, ki na eni strani prepeva neskončno slavo dretisc letni italijanski kulturi, na drugi pa udriha po slovenskih „barbarih“. Od več Lahov sem že čul, da bi bilo za njih in za nas boljše, ako bi se Lahi in Slovenci sprijaznili in bi se skupno postavili v bran proti — germanizaciji. Slišal sem celo, da se utegne na shodu Venezianu pripetiti kaj neprijetnega, ako bi hotel po svojistari navadi opetati nemško kulturo in govoriti o slovenstem »barbarizmu«. Glasilo tržaške kamore priobčuje kakor v strašilo Nemcem glasove raznih slovenskih listov, ki govorijo o spravi med Lahi in Slovenci; a to menda ni židom posebno všeč, ker jih srce le preveč veže na Nemce in na nemško vladu. Znano je vsem svetu, da podpirajo Nemci Laha v boju proti Slovanom, in sam R. Garibaldi je naznanil javnosti, da so Lahi z denarji podpirani iz državnih blagajni. Državni interes Italije je podpirati Italijane naših pokrajin, da ti čim prej dozore za mater Italijo, državni interes A. strije pa je, podpirati naše Italijane, da z branijo zedinjenje Jugoslovanov. Kako naj bi se Italijani odpovedali tako ugodnemu položaju? Kako naj bi si oni zaprli žep pred državno blagajno? Tega ne store židje, ki so voditelji primorskih Lahov, njim na čelu žid dr. Felice Venezian. Zato pa že psuje »Piccolo« Slovenca »ščavo«, zato že pripovedujejo laški listi, da je v ulici Chiozza nemška šola, a molče, kje je »Deutsches Haus«. Lahi sedaj ne prikrivajo, da bi rabili lagrove slovenskih drž. poslancev za italijansko univerzo; ako jim pa rečeš, naj nam dajo oni prej slovenske ljudske šole, tedaj ti koj

prestrašeno pripovedujejo, da bi bil Trst potem v nek. liko letih poslovenjen. Oni se sicer ne sgratajo nad tem, da bi bile na italijanski univerzi slovenske paralele samo da bi bila laška univerza v Trstu. Tega se pa soto ne boje, ker pravijo, da bi potem nastopili v Trstu proti slovenskim dijakom prav tako, kakor so nastopili sedaj Nemoi v Inomestu proti Lahom. Vidite, koliko časa bi trajalo to laško prijateljstvo! »Piccolo« se boji, da bi v nedeljo soc. demokratje ne priredili laškim županom kake komedije. Ze od nedelje sem prirejajo Lahi demonstracije, katere bi pa morali imenovati prave otročarije. Govorilo se je, da bodo razbili okna nemških šolam. Skoro bi rekel, da so te demonstracije prav smešne. Ema kolona kriči: »Abasso l' Austria, evviva Trieste italiana!«, prepevajo sa nas Slovence izvajajočo pesem »Lasee pur che i canti e subie« in Gariboldijevo himno, druga kolona pa kriči: »Viva l' Austria, fora i ebrei« in prepevajo cesarsko pesem. Policija jih pušča kričati, zato pa tudi hvali »Gazzettino« sedanjega namestnika in pravi, da sedaj veje ves drugačen duh na namestništvu, nego pod Goessom, ko je policija jemala v zaščito one elemente, ki so demonstirali s klici »Evviva l' Austria«. — V nedeljo in v torek so prisilili židje sina dr. Dompierija, inženirja Gino Dompierija, da je moral zapustiti gledališče. Gino Dompieri vodi antisemitsko gibanje. List »Gazzettino« ima skoro vsak dan preiskave, ker ga teži odvetnik dr. Stanič. »Gazzettino« ga napada, dr. Stanič pa sahleva preiskave.

— »Stric« — duhovnik in vseučiliščnik. Zadnja »Omladina«, glasilo narodne-radikalnega dijaštva, št. 8, str. 114, piše med drugimi stvarmi tudi to-le: »Na Dunaju mnogo mladih dijakov v pravem pomenu besede strada in je po več dni le skorje kruha... V tej žalostni povesti igrajo neki slovenski klerikalci najnižjo vlogo. Abiturient prosí strica — duhovnika, da mu pri posojilnici jamči za 200 K. Ta je veljan to storiti, ako gre abiturient v — »Danico.« Tudi ta značajni naš tovariš danes raje strada. Tak duhovnik si upa še citirati geslo »Svoji k svojim«. Mladostne energije naj porazi lakota! Podel prekupe naj triumfir nad značajem!« In na koncu sestavka: »Kar se nas tiče, se bomo vsikdar dosledno držali načel, ki jih tu izrekamo, kjer pa bomo opazili ljudi, ki skušajo kupiti, ... kjer se z denarjem »utrjuje prepričanje«, tam bomo nastopili tako brezobzirno, da slovensko dijaštvo še ni doživelo take ostrosti.« Napram takim grožnjam bi bila strahopetnost, ako bi se skrival tisti, ki je kriv. Posrečilo se je uradništvu, dobiti tistega podlega »strica«-duhovnika. Nesrečnej je priznal vse, čisto vse, samo v teh točkah po njegovem mnenju potrebuje »Omladina« dostavka, 1. da »stric« ni nikoli nič prosil dotičnega vseučiliščnika, še manj pa ga k kakšni stvari silil, in 2. da mu ni prav nič v rodu, ampak se samo piše enako. Da ne bo sovraštvo letelo zaradi enega na vse »strice«-duhovne, in da se podleži izroči očitnemu zaničevanju, povemo, da je to dr. Jožef Debevec, profesor v Kranju.

— Na Planini pri Vipavi se je vršila dne 6. t. m. veselica »Katol. slov. izobr. društva« izborna. V nagovoru je razložil g. predsednik pomen šalovre »Za muje ni v lak« ter bodril mladeniče na delo za Bega in domovino. Domašim vrlim mladimcem je prišlo radovoljno na pomoč izborna pevsko društvo »Nanos« z Goč in vrlu tamburaško društvo »Danica« iz Šturij s svojimi pevci. Igra se je obnesla vrlo dobro, posebno se je odlikoval »mojster Peter«; v obče pa so želi vsi igralci zaslužen pohvalo. Pegum, vrli mladeniči, neustrašeno delujete in nadalje za mili narod svoj in krasno našo slovensko domovino. Do svidenja zopet in kaj kmalu! Zivel!

Ljubljanske novice

Javno predavanje. Jutri ob pol 8 uri zvečer predava v »Sloven. kršč. soc. zvezi« član »Danice« stud. iur. g. Kremžar o pomenu in potrebi slovenskega vseučilišča.

Umrla je sinoči gđe Jeanette Recher. V soboto zvečer je obiskala svojo nečakinjo na Turjaškem trgu, tu jo je zadela mrtvica. Od tedaj ni prišla več k zavesti. Sodelovala je pokojna dolgo časa pri »dijaški kuhinji«. Bila je usmiljenega srca in radodarnih rok. Pogreb bo jutri ob četrt na 5. iz Turjaškega trga. Naj počiva v miru!

Ljub. obč. svet ima jutri ob petih popoldne v mestni dvorani izredno sejo. Naznanila predsedstva. Čitanje in odobrenje zapisnika zadnje seje. Poročilo mestnega magistrata o podelitvi stavbenega dovoljenja za zgradbo gospodarskega poslopija v mestni jami ob prisilni delavnici. Personalnega in pravnega odseka poročilo o sprejemu Dragotin Žagarjeve ustanove za uboge. Finančnega odseka poročilo o izidu ofertne obravnave za izvažanje fekalij iz topničarske vojašnice za leti 1905 in 1906. Policijskega od-

seka poročilo, 1. o delovanju »Prešovljnega gasilnega in rešilnega društva« v tretjem četrtletju 1904; 2. o nadaljnjem postopanju glede dovažanja in odvažanja perila; 3. o delovanju tržnega nadzornika tekom leta 1903. Šolskega odseka poročilo o prošnji vodstva mestne slovenske dekliske osemrazrednice za nakup človeške okostnice; o prošnji šolskega sluga na imenovani šoli za nagrado. Regulacijskega odseka poročilo o nakupu poslopj in sveta za regulacijo Vegovih in Petercelovih ulic; 2. o dr. Iv. Počka ponudbi glede odkupa njegove hiše št. 31 v Streliških ulicah za regulacijo. Vodovodnega direktorija poročilo o prošnji vodstva Marijanišča za spregled plačila zaradi nesreče pri vodovodu.

Na Zabjek ni bil sprejet. V saboto popoldne je prišel Ivan Siapičar, posestnik in St. Vida na Zabjek, da bi prestal trimesečni zapor; da bi pa ložje vstopil v hišo pokore se je tako napil, da je pred vhom obležal. Ker je vpil in razgrajal, je bil z odgonakim vozom pripeljan na rotovž. Možu se je čudno zdelo, da ga niso hoteli zapreti v zapor, v drugega pa ga še celo peljali.

Z nožem pod oko udaril. V soboto zvečer sta se spira v Kolodvorskih ulicah Maks Bukovnik, portir pri Blumauerju in Anton Spiljak, portir pri »Amerikanskem prenočišču«, ki sta se še dalje časa grdo gledala. Spiljak je udaril z nožem Bukovnika pod desno oko in ga poškodoval.

Trgovska in obrtniška zbornica v Ljubljani ima v sredo, dne 16. novembra 1904., ob 9. uri popoldne v dvorani mestnega magistrata redno javno sejo s sledečim dnevnim redom: 1. Čitanje zapisnika zadnje seje. 2. Naznanila predsedstva. 3. Naznanila tajništva. 4. Proračun stroškov za višjo trgovsko šolo in njih pokritja. 5. Poraba po južni železnici za l. 1888., 1889., 1890., 1891. in 1893. letošne plačane zbornične doklade. 6. Prejemba zborničnega volilnega reda. 7. Priziv G. & C. a proti predpisu zbornične doklade. 8. Vitev cenzorjev za ljubljanski zavod avstrijske grške banke. 9. Predlogi gospodov zborničnih članov. 10. Tajna seja.

Martinov večer ljubljanskega »Katoliškega društva rokodelskih pomočnikov« je včeraj jako lepo uspel. Poročilo objavimo jutri.

Žile prerezal je nekdo v Koroščevi gostilni na Glincih delavcu v tobačni tovarni Francu F. riagu.

Ukradel je nekdaj žid. mojstru Valentinu Accettu 4 svetilke.

Ponesrečeni beg. Mestna policija je včeraj aretovala Ivana Gomilška črevljarja iz Terišča, ker je hotel pobegniti v Ameriko in popustiti družino.

Podoknica policajem. Pod okno stražnice na magistratu je prišla v saboto zvečer Ivana Ješelnik pijana in začela peti: »En glazek al pa dva, to nam korajžo da«. Šla pa končno res pogumne v zaporno celico.

Izseljevanje. Francoske družbe brzoparnik »La Touraine« je 29. oktobra odplul iz Havra in 5. novembra srečno dospel v Novi York. Vozil je 6 dni 15 ur. Zastop potovalna pisarna Ed. Šmarda v Ljubljani.

Listine popraviljal. Karol Mirtič, delavec v Ljubljani, je pomagal pri delu v tukajšnjem meroizkušnem uradu. Tekom tekočega leta je popravil tri uradne listine s tem, da je predručil številke v večje svote, kakor bi jih imel urad od strank iztirjati, in prebitek zase obdržal. Sodišče ga je obsodilo na 3 mesece ječe.

Cehe ni hotel plačati Janez Kotnik iz Spod. Bernika, sedaj hlapec v Ljubljani, je prišel popivat v Blumauerjevo gostilno v Kolodvorske ulice. Ker se je pa branil račun poravnati, peklicali so mestnega stražnika. Ta mu je posegel v hlačni žep, da bi se prepričal, če ima še kaj okroglega; a mesto denarja izvleče malo žlice, katera je bila last Blumauerjeva. Sedaj ga je stražnik aretoval. Da bi obdolženec to preprečil, jel je suvati z nogami, ga psoval in kričal, da ne gre ž njim. Sodišče ga je obsodilo na 7 mesecev težke ječe.

Slov. trg. društvo »Merkur« naznanja: 2 pomoč. spec. stroke za Ljubljano, 2 pomoč. manufak. stroke za deželo, 3 pomoč. mešane stroke za dež., 2 pomoč. želez. stroke za dež., 1 kontorist za dež., 1 učeneo za Jägerndorf, 1 učenec za dež., 3 blagajničarke za dež., 1 prodajalka za Ljubljano; službe išče: 3 pomoč. spec. stroke, 2 pomoč. manufak. stroke, 13 mešane stroke, 1 pomoč. spec. stroke, 1 kontoristi praktikan, 3 blagajničarke ozir. prodajalke.

Lov na tatilo Hlebec kruha in namizni prt, vreden 4 K, ukradla je v soboto popoldne Marija Pajer v Mostah posestniku Francetu Snoju in jo popihala čez polje proti Ljubljani. Gospodar pa je tatvino zapazil in videl begunko, ki jo je pričel zasledovati. Res jo je tudi ujel in peljal na stražnico na Rudečkovo cesti, kjer jo je oddal stražniku. Zagovarjati se bode pa imela tudi radi tega, ker je dejala, da se piše Uršula Bizjak, a pozneje se je dognalo, da je njeno pravo ime Pajer.

Književnost in umetnost.

* **Harmonija in kontrapunkt** Spi-
sal Anton Foerster. Založila in na-
tislila "Zadruga tiskarna" v Ljubljani.
— Cena 3 K 20 v. To je popolnoma predelani
in pomnoženi natis "Nauka o harmoniji"
i. t. d. Knjiga obsega 39 strani več kakor
stara izdaja. Delo se samo priporoča vsem,
ki se hočejo izobraziti v višji teoriji glasbe.

* **Missa in hon. B. Mariae Virgi-
nis Immaculatae trium** (vel. quatuor) vo-
cum cum organo auctore Antonio Foerster.
Op. 85.

Ta maša — poklonjena uršulinskemu
samostanu v Skofji Loki — je v resnici kras-
sen spomenik Bresmadežni za njen letošnji
jubilej. S to skladbo pa je izpolnjena tudi
nekaka vrzel na našem cerkvenoglasbenem
polju. Pogrešali smo namreč priprave maše
za ženski zbor, timbolj ker imamo v novejš-
šem času več dobro izvežbanih ženskih pev-
skih zborov ne le po naših samostanih, tem-
več tudi sicer po deželi, n. pr. v Marijinih
družbah. Vsi ti bodo gotovo z veseljem po-
zdravili to krasno novo mašo. Namenjena je
v prvi vrsti troglasnemu ženskemu zboru;
g. skladatelj pa je v svoji praktični izkuše-
nosti dodal še bas „ad libitum“. — Uloge
I. alta prevzame lahko tudi tenor, tako da
se ta maša dá izvesti v tej le sestavi glasov:
1) sopran, I. alt, II. alt; 2) sopran, I. alt,
II. alt, bas; 3) sopra, alt, tenor, bas. Maša
sama je zložena v bolj lahkem slogu in iz-
vežbanemu pevskemu zboru ne bo delala
posebnih težav. Pevskemu zboru je precej
olajšano s tem, da nastopajo glasovi večkrat
posamezno ali dvoglasno, tupatam se strnejo
tudi v „unisono“. Sploh pa se gibljejo gla-
sovi v prikladnem, zmernem obsegu, ne da
bi se stavile do njih prevelike zahteve. Spre-
mljevanje na orglah se tudi ne more imeno-
vati težko. V obče je vsa skladba melodi-
jorna in iz nje veje slavnostni značaj.

Izšla je ta maša v zalogi g. skladatelja,
natisnila pa jo je v krasni obliki tiskar-
nica Eberle na Dunaju. Poleg partiture so izšli
tudi 4 posamezni glasovi, namreč za sopran,
I. alt, II. alt in bas („ad libitum“). Partitura
stane 2 kroni, posamezni glasovi 30 v. (ne
veterš poštne). Dobiiva se ta maša razven
pri g. skladatelju v Katoliški bukvarni in
drugod.

Bodi ta v resnici lepa in praktična maša
kar najtopleje priporočena!

Fr. F.—č.

* **Karol Brzozowski.** Umrli je v
Lvovu znameniti poljski pesnik in dramatik
Karol Brzozowski. Njegove znane drame so
„Malek“, „Bojimir“, „Karol Levittoux“,
„Eyk XIV.“, „Joanna Neapolitanka“ in
„Obleganje Lvova“. Izdal je zbirko pesmi,
prevedel knjigo „Job“ in Salomonove pre-
govore.

Trije junaki.

(Dopis.)

Doberniška dolina je malo znana šir-
šemu svetu. Prebivalci so mirni, tihi in mar-
ljivi ter niso dajali nikomur povoda, da bi
jih obiral v liberalnih listih. A ta tihi dol
je postal „imeniten“ šele zadnje mesece, ko
je nemškutarski „Narod“ pričel objavljati
umazane in lažnjive dopise iz doberniške
doline. In kdo so ti „Narodovi“ dopisniki?
To so trije japonski junaki, ki naskakujejo
„klerikalno“ trdnjavo, junaki vsega pomilo-
vanja vredni, s katerimi doberniški možje
nočejo imeti nobene zveze. Prvi je že po
Gorenjskem „dobro“ znani učitelj Anton
Cirman, drugi je vpokojeni orožnik Jože
Gale in tretji je ponesrečeni rudnik Filip
Pograjec. Učitelj Cirman je bil l. 1899. iz
Poljan premeščen v Doberniče, kjer je iz-
prva uganjal hinavščino in potem pil na
troške „klerikalcev“, a se prelevil v nem-
škutarskega liberalca, menda ker je zmanj-
kalo vina. Mi bi tega ne omenjali, ko bi bil
učitelj vsaj malo moža. A kaj naj porečemo
o ljudskem učitelju, ki sredi vasi h... iz-
daja znanca, ki mu je stokrat zalil vedno
suho grlo? Ako ne dobi vina, mu je vseh
tudi žganje. Navadno kolovrati ponoči do-
mov. Nedavno je ob svitu polne lune ležal
sredi vasi na obrazu v blatu. Mnogokrat
dremlje ali spi v šoli. Ni čuda, da se otroci
niti brati ne naučé. Uboga šolska mladina,
ki ima takega učitelja! Tudi njegova so-
proga mu pomaga, kedar se spravi na du-
hovnike s psovkami. Lepi nauki za njegove
lastne otroke, kar je že dokazal njegov naj-
starejši sin. In ta mož si upa trostiti laži po
svetu, ko ima blata dovolj pred svojim pra-
gom. Sicer pa je strahopetec, ker svojih do-
pisov „Narodu“ ne podpisuje sam, marveč
jih daje nekemu liberalčku v Trebnjem, ka-
teremu boče treba poštno ušesa naviti. To
liberalče potem v svoji službi ljudem po-
nuja svojega tovariša duševne spake, kakor
Čid zavrelico.

Drugi japonski junak je upokojeni orož-
nik Jože Gole. Čudno, da zdrav in za delo
sposoben človek dobi pokojnino mesečnih
72 kron! Ker nima nobenega posla, oprav-
lja službo policaja in detektiva, ki dela
združbe in prepire med ljudmi. Ta bivši

orožnik tudi dobro pozna „paragrafe“, ka-
kor to trdi tistim, ki ga sploh hočejo po-
slušati. Vprašamo ga le, če pozna tudi pa-
ragraf glede stanarine in bišao najemni-
skega davka. Jože, odgovorite? Ta je torej
drugi list triperesne deteljice, zvest tovariš
učiteljev. Poročil se je z neko deklico, svo-
jemu tastu s tožbami napravil mnogo škodo,
a žena s hčerko ne mara več bivati z njim
pod eno streho. Tak mož naj bi raje mol-
čal in pustil druge v miru.

In tretji v tej liberalni družbi je ime-
novani bivši rudnik Fil. Pograjec, ki dela
čas svojima tovarišema in „Narodu“, ki
sprejema dopise od tadih oseb. Poglarar te
trojice in tega liberalnega kluba je učitelj
Cirman. Ta je hotel ustanoviti tudi bralno
društvo, kjer bi delal načrte za nasok na
„klerikalno trdnjavo“. Obdinski sluga je skli-
cal shod, učitelj je čakal obilne udeležbe, a
ljudje so se mu smejali. Se ožja tovariša
sta odmajevala, češ, s tem ne bo nič. Prava
pokera je ta učitelj za ljudi. Krajni šolski
svet se je že opetovano pritožil na višja šol-
ska oblastva, a vse nič ne pomaga. Ljudje
imajo ogromne troške s šolsko zgradbo in
drugimi potrebnostmi, a njihove pritožbe
in prošnje na višjih mestih romajo v koš.
Kako more potem ljudstvo imeti veselje do
šole? Edina pravica krajnega šolskega sveta
je, da si seme med prosilci izbirati učitelje,
a ta edina pravica je le na papirju! Taki
učitelji, kakor je Cirman, pač ne zaslužijo,
da se jim zvišajo plače! Hvala Bogu, da
pač vsi vendar niso taki. Višja šolska oblast
pa naj tudi bolj strogo pazi na take Cir-
mane, če hoče varovati ugled učitelstva in
ohraniti veselje ljudstva do šole.

Razne stvari.

Najnovejše od raznih strani.

Med železniškimi usluž-
benci na Ogrskem je zopet gibanje
za povisanje plače. Voditelj želez. delavcev
Farkaš je odpuščen iz službe. — Ropar-
ski umor. Blizu Frankobroda so našli te
dni nekoga katoliškega župnika umorjenega.
Imel je prerezan vrat ter je bil oropan. —
Poskušeni samomor matere. V
Königsbergu je skočila 12. t. m. s svojimi
trema otroki v vodo neka ženska. Vlekli so
jo z njenimi otroci ven, a dva otroka sta
bila že mrtva. Mater so zaprli. — Samor-
i. V Parizu so se te dni umorile vsled
revščine tri ženske s tem, da so vdihavale
cgljene pline.

Zanimive številke. Pogosto je sli-
šati vprašanje, koliko je pač ljudi na svetu.
Na to vprašanje odgovoriti ni mogoče, ker
v mnogih delih sveta štetje ni mogoče.
Vendar je izračunal svetovno statistični urad
v Antwerpenu, da je bilo vseh ljudi na
svetu koncem l. 1903 1.652.503.000 ni pri-
raste v letu 1904. je bil 24.703.000. Javni
dolgovci na svetu so znašali koncem l. 1903.
177.015.124.000 frankov. Samo v l. 1903. je
naredil svet 5.150.512.000 frankov dolga.
Vse dežele sveta so leta 1903. imele za
64.686.275.000 fr. uvoza in za 60.940.815.000
frankov izvoza. Na svetu je 30.561 parnikov
z 18.326.000 tonami in 65.939 jadernic z
8.961.000 tonami. Dolžina vseh železnic sveta
znaša 897.247 km., in samo v letu 1903 je
bilo zgrajenih železnic za 65.299 km. Naj-
bolj zadolžena država na svetu je Francoska.
Njeni javni dolgovci znašajo okrog 31 milijard.
Za njo pride Angleška z 20 milijardami
dolga, Rusija z 19½ milijardami, potem
Nemčija z 18 in Avstro Ogrska s 14 milijar-
dami dolga.

Mlad parček. V Ameriki se je pred
kratkim poročil 93letni ruski podčnik Ber-
kuron z 82letno Ana Goldman. Se vedno
mladi zakonski mož ima sedem otrok, 64
vnukov, 17 pravnukov ter enega prapra-
vnuka. Dva teh pravnukov se nahajata se
daj kot ruska vojaka v Port Arturu. Nje-
gova žena ima pa 5 otrok in 28 vnukov,
tako da ima novi zakonski parček družno,
ki šteje nič manj ko 124 glav.

Novinec, ki noče prisesti. Neki no-
vinec olomuškega brambovskega polka je
naznanil svojim predstojnikom, da nemore
prisesti, ker ustave militarizma nemore za-
govarjati pred svojo vestjo. Častniki so izku-
šali iz lepa pregovoriti moža; toda možakar
jim je ovrget vse dokaze in — ko se pri-
segali novinci na vežbališču, so prisegali vsi,
le en mož je stal v vrstah mirno, ko kip
in se ni gnil. Seveda bo vojaško sodišče
razpravljalo o tej stvari. Polkovno povelj-
stvo molči o celem dogodku.

Dve minuti telovadbe. Pred nedav-
nim časom so vpeljali na newyorških vad-
nicah dve minuti telovadbe med poukom.
To naj bi zabranjevalo, da bi pestili otroci
veled daljšega sedenja slabo zraščeni. V teh
dveh minutah se napravi priproste vaje, ka-
kor n. pr. nategneno stanje, globoko dihanje,
prigobiranje trupla, vzdigovanje rok itd.
Take vaje so se izkazale kot zelo dobro-
delne, dasi so navezane na tako majhen čas.
Tudi duševnim delavcem, uradnikom in dru-
gim bi bilo svetovati dve minuti telovadbe.
Zabranjuje elabe posledice sedenja in nudi
duhu mal počitek.

Telefonska in brzajavna poročila.

Novo mesto, 14. novembra. Obrtna za-
druga je odločno protestirala proti temu, da
bi bil baron Hein protektor razstave va-
jeniških del.

Jesenice, 14. nov. Včeraj je občinski
zbor sklenil, naj se zida ena ena sama šola
za občino, in sicer šestrazrednica. Ravnatelj
Luckman ugovarja.

Pulj, 13. nov. V „Politeami Ciscutti“
je bil danes shod za italijansko vseučilišče
v Trstu.

Gradeo, 14. avg. Nemški akademiki so
sklenili vnovič zahtevati, da se raz deske na
vseučilišču odpravijo slovenski napisi.

Dunaj, 14. nov. Odposlanstvo slovan-
skih dijakov se je pri rektorju vseučilišča
pritožilo o radi sobotnih dogodkov.

Praga, 14. nov. Tu se je vršil shod
čeških visokošolcev, ki je protestiral proti
napadu na slovanske dijake na Dunaju ter
izrekel simpatije italijanskim dijakom v Ino-
mostu.

Budimpešta, 14. nov. Poroča se, da
bo tudi artiljerija skupne armade popol-
noma reformirana in bo popolnoma du-
gačna nego je sedaj.

Budimpešta, 14. novembra. O spre-
membi poslovnika se poroča, da namerava
Tisza v enem paragrafu kot samostojni pred-
log predložiti zbornici začasno izpre-
membo poslovnika. Zbornica bi
poslušala le dva govornika in nato takoj
glasovala. Ispremembe bi bile: Čitanje za-
pisnika, interpelacije bi bile le na koncu
seje. Vedno pride v razpravo takoj dnevni
red. Predsedniku se da vedja moč nad upo-
rnimi poslanci. Poleg tega je še nekaj dru-
gih isprememb, odpravlja se tudi doloditev,
kedar se sme sklicati novo sejo.

Trst, 12. novembra. „Veliki Orient“ je
dal oklic na vse italijanske lože, v katerem
trdi, da je naredno načelo ena najslavnejših
pridobitev nove debe, in pošilja bratom v
Istri in Trentinu pozdrave ter jih spodbuja
k boju.

Lvov, 14. novembra. Nekateri poljski
listi računajo s možnostjo, da bo jeseni dr-
žavni zbor razpuščen.

Belgrad, 14. novembra. Vseučiliški
profesor Vulić je s palico napadel svojega
kolego, ki je potem Vulića pobil na tla.
Vulić ki pravi, da je hotel maščevati raz-
žaljeno svojo ženo, je hotel pozneje še na-
pasti svojega tovariša, a so to drugi profe-
sorji zabranili.

Rim, 14. novembra. Včeraj so se v
77 okrajih vršile ožje volitve. Zmaga je na
strani konstitucionalne stranke.

Cetinje, 14. nov. Dunajski zdravniki
so konstatirali, da je justični minister Saulić
umrl popolnoma naravne smrti.

Split, 14. novembra. „Jedinstvo“ vzdr-
žuje vest, da se bodo skoro sešli v Sofiji
kralj Peter, knez Nikola in knez Ferdinand.

Lisabona, 14. nov. Kralj in kraljica
sta na poti v London.

Dunaj, 14. novembra. Te dni odpotu-
jejo za pomnožitev orožništva v Makedoniji
določeni novi častniki. Težave, katere je
proti temu napravljala Turčija, so diploma-
tičnim putem odstranjene.

Zagreb, 14. novembra. Sobotna seja
sabera je bila jako živahna. Mažaronski
uradniki so vložili ugovor proti izvolitvi
poslanca Šašla. Izvolitev vladinovca Kir-
schnerja odobren Urbančev predlog proti
mažarskim in nemškim šolam je bil izročen
odseku.

Harkov, 14. novembra. Ponoči je pred
Puškinovim spomenikom eksplodirala bomba.
Spomenik je poškodovan, okna bližnjih hiš
razrušena.

Berolin, 14. novembra. „Tagesblatt“
se huduje nad Avstrijo, da je njeno naspro-
tovanje proti italijanskim zahtevam krivo
da se moti razmerje Italije v trozvezi.

Varšava, 14. novembra. Včeraj so bili
tu veliki izdredi. Vojaštvo je streljalo.
Mrtvih je baje deset oseb, med njimi dva
stražnika, ranjenih 31.

London, 14. nov. Iz Port Arturja že
par dni ni nobenih poročil. O usodi Port
Arturja zato tu ne morejo soditi. Čaje se,
da se je več angleških ladjam posrečilo pro-
dreti japonsko blokada. Pripejale so Rusom
v Port Artur ceste in streliva.

Berolin, 14. nov. „Lokalanseiger“ po-
roča, da so Japonci sedaj dokončali vsa
svoja utrjevanja in priprave. Vsak čas se
bo razvila velika bitka. Ojama je zahteval
še 50.000 mož pojašenj.

Peterburg, 14. novembra. V prora-
čunu leta 1905. be uvrščena potrebščina
10 milijonov rubljev za drugi tir na sibirski
železnici, kar je car že odobril.

Peterburg, 14. novembra. Namestnik
Alesejev se je izrazil napram nekemu čas-
nikarju, da so neraznične vesti o diferencah
med njim in Kuropatkinom. On ni nobe-
nega Kuropatkinovega načrta prekrizal. Voj-
ske ni provzročil on. Vsak vé, da so se Ja-
ponci na vojsko že več let pripravljali.

Peterburg, 12. novembra. „Peterburg-
skija Vjesdomostu“ poročajo, da se je iz Tr-
sta, Istre in Dalmacije okoli 400 izkušenih
mornarjev, ladjedelcev in tehnikov ponudilo,
da vstopijo v ruske ladjedelnice.

Tužnim s'cem naznanjava sorod-
nikom, prijateljem in znancem preža-
lostno vest, da je najina iskreno ljubljena
mati

1914 1-1

Marijana Frelj
roj. Dolenc

bivša posestnica in trgovka
po dolgi in mučni bolezni, previdna
večkrat s sv. zakramenti, v 72. letu
svoje starosti, danes, ob 3. uri popoldne
mirno v Gospodu zaspala.

Pogreb predrage rajne boče v po-
nedeljek, 14. t. m. popoldne
Blago pokojno priporočava v mo-
litev in blag spomin.

Žiri, 12. novembra 1904.

Marija Lenger, Franja Starman
hčeri.

Po ugodni ceni
sukneno blago pri

R. Miklauc
Ljubljana

Špitalske ulice šte. 5.

535 52-33

Havre - New York

vozijo zanesljivo najhitrejši brzoparniki
Francoske prekomorske družbe.

Edina najkrajša črta čez

Bazel, Pariz in Havre v Ameriko.

!Znižane cene!

Veljavne vozne liste in brezplačna
pojasnila daje edino

oblastveno potrjena potovalna pisarna

ED. ŠMARD
v Ljubljani, Dunajska cesta 18,
v novi hiši »Kmetke posojilnice«, nasproti znane go-
stilne pri »Figoveu«.

Hiša, obstoječa iz
2 sob, kuhinje in
kleti.

Na zahtevo tudi gospodarsko poslopje s
poljem in vrtom, se da pod ugodnimi pogoji

v najem

na Brnei pri Beljaku.

Hiša skoro nova, tik ceste, kjer je fara,
šola, pošta in železniška postaja.

Več se izve pri

gospej Dragi pl. Kleinmayrovi
1912 3-1 na Brnei.

Na najvišje povelje Njeg. c. in kr. apost. Veličanstva.

XXXVI. c. kr. državna loterija

za civilne dobrodelne namene totranske državne poloyice.

Ta denarna loterija edina v Avstriji zakonito **18.435 dobitkov v gotovini**
dopuščena, vsebuje
v skupnem znesku **512.980 kron** 1802 10-5

Glavni dobitek znaša 200.000 kron v gotovini.

Žrebanje se vrši neprekinjeno dne 15. decembra 1904. — Ena srečka stane 4 krone.

Srečke se dobivajo pri oddelku za državne loterije na Dunaju, III., Vordere Zollamtstrasse 7,
v loter. kolekturah, tobakarnah, davčnih, poštnih, brzojavnih in železn. uradih v menjalnicah
itd.; igralni načrt za kupce brezplačno. — Srečke se pošiljajo poštne prosto.

Od c. kr. loterijskega ravnateljstva. (Oddelek za drž. loterije.)

Veliko zalogo absolutno zajamčenega pristnega vina

priporočano opetovano od knezoškof.
ordinarijata ljubljanskega p. n. vlč. gg.
župnikom za mašna vina, ima

Kmetijsko društvo v Vipavi.

Izborna kvaliteta; belo po 40, 45
in 50 kron, rdeče po 30 do 40 kron,
postavljeno v Postojno ali Ajdovščino.
Izpod 56 litrov se ne oddaja; na de-
belo po dogovoru ceneje. Prevara iz-
ključena, ker je klet pod nadzorstvom
dekana vipavskega. 1731 5

V zalogi je tudi **tropsko
žganje**. Zadruga pri večjih naročilih
izjemne cene,

Za obilne naročbe se priporoča:

Kmetijsko društvo v Vipavi.

**Za ličenje kositernih pred-
metov**, bronzovo imitacijo, bronziranje
kipov iz mavca, bronziranje ograj
pri stopnicah, vse v najfinjši izvršitvi, priporo-
čata se **BRATA EBERL v Ljubljani**, Frančiš-
kanske ulice.

Vnanja naročila proti povzetju. 245 26 11-6

Pijte Klauerjev „Triglav“

najzdravejši vseh likerjev.

544 150-97

Že skozi 19 let

boleham na želodcu. Po
poskušnjah z različnimi
zdravili sem začel leta
1896. rabiti Vašo

**tinkture
za želodec,**

ki mi je vedno prav
dobro služila kot učin-
kujoče zdravilo, pa ne
le meni, ampak tudi
raznim boleham osebam, katerim sem jo po-
daruil. Zato jo najtopleje priporočam vsakomur,
ki trpi na želodčni bolezn. 790 50-27

Friderik Repolusk,

župnik v št. Vidu nad Valdekom, p. Missling,
16. dec. 1903.

Resnici čast!

Vaše „Železnato vino“ se mi je pri
mnogoteri, večletni uporabi v svoji družini,
kakor pri drugih obično izborni obneslo. Prav
posebno je bil njega učinek očividni pri slabo-
krvnih, pri osebah oslabljenih prebavil in ne-
rednem krvotoku ter podobnih defektih. Zato
morem Vaše res izborno železnato vino iz
lastne večletne izkušnje v enakih in podobnih
slučajih vsakemu kar najtopleje priporočati!

Anton Žnidaršič,

župnik pri Beli cerkvi, p. št. Jernaj, Dolenjsko
1. marca 1904.

Naročila vsprejema proti povzetju in točno izvršuje
odlikovani lekarnar **G. PICCOLI**, Ljubljana
lekarna „Pri angelu“, Dunajska cesta, dvorni
založnik Njehove Svetosti papeža.

Žganje

zajamčeno pristno
destilirano iz lastnega
pridelka, se dobiva pri
lastniku

Anton Ferlan di Giorgio

Rovinj, Istra.

1867 12-2

Kmetska posojilnica ljubljanske okolice

registrovana zadruga z neomejenim poroštvom

v lastni hiši v Ljubljani v lastni hiši

na Dunajski cesti št. 18, na vogalu Dalmatinovih ulic

obrestuje hranilne vloge po

23 104-90

4 1/2 0/0

brez odbitka rentnega davka, katerega posojilnica sama za vložnike
plačuje.

Uradne ure od 8.—12. in od 3.—4. ure popoldne.

Hranilne vloge sprejemajo se tudi po pošti in potom hranilničnega urada.

Upravno premoženje kmetske K 5.245.845.40.
posojilnice znaša

Stanje hran. K 5.089.883.14. Denarni K 23.806.306.40. Stanje rez. K 98.238.41.
vlog prometa zaklada

Varnost hranilnih vlog je tudi zajamčena po zadružnikih.

Poštno-hranilničnega urada št. 828.406. — Telefon št. 185

Alojzij Korsika

Marija Pock

poročena.

Ljubljana, 14. novembra 1904.

Razpis.

Za zgradbo vodovoda vasi Rake v polit. okraju Krško,
na 36.000 kron proračunjena dela in dobave se bodo oddale
potom javne dražbe.

Pismene, vsa dela zapopadajoče ponudbe z napovedbo popusta ali pa doplačila v
odstotkih na enotne cene proračuna naj se predložijo

do 1. decembra t. l. do 12. opoldne

podpisanemu uradu.

Ponudbe, katere morajo biti kolekovane s kolkom za eno kruno, doposlati je
zapečateni z napisom:

„Ponudba za prevzete gradbe vodovoda za Rako.“

Ponudbi mora biti dodana izrecna izjava, da pripozna ponudnik stavbne pogoje
po vsej vsebini in da se jim brezpogojno ukloni — Razven tega je dodati kot vadij še
5% stavbnih stroškov v gotovini ali pa v pupilarnovarnih vrednostnih papirjih po kurzni
ceni. — Občinski odbor si izrecno pridrži pravico, izbrati ponudnika, ne glede na višino
ponudne cene, oziroma če se mu vidi potrebno, razpisati novo ponudbeno razpravo.

Načrti, proračun in stavbni pogoji so na ogled pri deželnem stavbnem uradu v
Ljubljani.

1913 3-1

Občinski urad Raka, dne 11. novembra 1904.

„Katol. Bukvarna“ v Ljubljani

priporoča sledeča znamenitejša dela
slovenskega slovstva:

1. **Cramer: „Apostolski dušni pastir“**, ali dušni pastir,
kakšen naj bo in kako naj deluje. Po naročilu in na stroške
premil. in presvetl. gospoda Antona Bonaventure, kneza in
škofa ljubljanskega izdal dr. Fr. Lampe. K 1.20, pol platno
K 1.90.
2. **Didon - Bohinjec: „Jezus Kristus“**. Izdal dr. Anton
Jeglič, knez in škof ljubljanski. Trije zvezki K 4.20, v platno
vezani K 7.20.
3. **Flis: „Stabinski slogi“**, zlasti krščanski, njih razvoj in
kratka zgodovina z dodatkom o zidanji in popraviljanji cerkva.
V tekstu 145 slik in 40 tabel s 305 slikami. K 13.—
4. **Kos: „Gradivo za zgodovino Slovencev“** v srednjem
veku. Prva knjiga (l. 501—800) K 8.—
5. **Kosec: „Katoliško zakonsko pravo“** z ozirom na
državne avstrijske pravice. K 2.—, v pol platno K 3.20.
6. **Lasér-Marešič: „Lurški čudeži“**. Nadaljevanje in drugi
zvezek bukev imenovanih „Lurška Mati božja“. V pol platno
K 2.—
7. **Poč: „Duhovski poslovnik“**. Drugi, popravljeni natis.
K 4.—, vezano K 5.20.
8. **„Sveto pismo“** stare in nove zaveze z razlaganjem poleg
nemškega, od apostolskega sedeža potrjenega sv. pisma, ki
ga je iz Vulgate ponemčil in razložil dr. I. F. Allioli, šest
debelih vezanih zvezkov K 20.—
9. **Veternik: „Razlaga velikega katekizma“** ali krščan-
skega nauka. Štirje vezani zvezki K 12.20.
10. **Wolf-Pleteršnik: „Slovensko-nemški slovar“**. Dva
vezana zvezka K 29.—

Novosti v modnem blagu

za dame, tu- in inozemskem suknu, kakor tudi vsem drugem
manufakturnem blagu; velika zaloga raznih zastorov, preprog,
posebno pripravne za cerkveno porabo.

Bogata izbira krojaških potrebščin n. pr. izvrsten kavise
po 28 kr., podloga za krila 76 cm, od 16—22 kr.; 110 cm,
20—26 kr., priporoča

J. Kostevc, Sv. Petra cesta št. 4.

Cene strogo solidne. Postrežba točna. Uzorce pošiljam na zahtevo
1814 17-5 poštne prosto. Pošiljatve proti povzetju.

Nakup in prodaja
bankovnih državni papirjev, srečk, denarjev itd.
Zavarovanja za izgube pri žrebanjih, pri izkrcanju najmanj-
šega dobitka. — Premese za vazo krebanje.
Kulturna izvršitev naročil na borzi.

Menjarična delniška družba
„MERCUR“
I. Wallville 10 in 13, Dunaj, I., Strubelgasse 2.

Pojasnila v vseh gospodarskih in finančnih
stvarah, potem o kurznih vrednostih vseh spekulacijskih
vrednostnih papirjev in vestni nasveti za doseg kolikor
je mogoče višega obrestovanja pri popolni varnosti naloženih
glavnih. 184 398